

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], lanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], za tujino 80[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 177

Ljubljana, torek, dne 4. avgusta 1931

Leto II.

Albert Wiggin

Albert Wiggin je predsednik Chase National Bank v New Yorku. Sedaj je določen za zastopnika Zedinjenih držav v komisiji finančnih strokovnjakov, ki bodo proučevali stanje nemških financ.

Katoliški list hvali Nj. Vel. kralja Aleksandra in ministra dr. Marinkovića

Pariz, 2. avgusta. AA. O priliki pogreba nekega pravoslavnega državljana, ki ga je opravila katoliška cerkev, se spominja list »La Croix«, glasilo pariške nadškofije, verske sloge in strpnosti v kraljevini Jugoslaviji. Prvi državljani kraljevine Jugoslavije, pravi list, kralj Aleksander, je dal najboljši primer verske strpnosti o priliki svojega obiska in obiska ministrov v Zagrebu pri nadškofu Bauerju, ki ga je odlikoval z redom Belega orla. Takrat je jugoslovanski vladar rekel: »Nimam večjega odlikovanja, da bi ga vam dal za vaše velike zasluge.«

List dalje naglašuje, da se je združenje in stabilizacija jugoslovanske kraljevine izvedla v mnogo krajšem času kakor v Italiji in Nemčiji. Zunanji minister dr. Marinković je zastavil ves svoj vpliv in vse svoje zmožnosti za to, da se ohranijo dobri odnosi s papežem. Dr. Marinković je velik državnik, kot takega ga poznajo doma in v tujini. Studiral je pravo v Parizu in kot sin bivšega ministra se ponaša s posebno veliko inteligenco. Vse svoje sposobnosti je posvetil delu miru med narodi, čemur je pogoj mir in strpnost v lastni državi. On je bil prvi, ki se je zavzel za strpnost med raznimi verami, in zato je deležen nedeljenih simpatij.

Imenovanje v vojaški službi

Beograd, 3. avgusta. I. Minister vojske in mornarice je namestil pri sodnijskem poveljstvu dravske divizijske oblasti sodnijskega kapetana I. razreda Kolarja A. Milana, ki bo opravljal službo referenta poleg svoje dosedanje službe.

Kmečki Sokoli v Sarajevu

Sarajevo, 2. avgusta. AA. Danes je bila v Sarajevu slavnostno posvečena zastava prve kmečke čete sarajevske sokolske župe. Slavnosti so se udeležili ministri Srbić in Jelić, zastopniki raznih korporacij in mnogoštevilno občinstvo.

Hitlerjevci in fašizem

Trst, 3. avgusta. n. Skupina hitlerjevcev je prišla v Krmin in posetila vojaška grobišča. Fašisti so svoje paječe iz Nemčije z navdušenjem sprejeli. Ze na meji pri Brennerju jih je čakal tajnik fašistov, stranke v goriški pokrajini Arpinati. Fašistovski tisk navdušeno piše o nemških fašistih.

Komunistične demonstracije v Celovcu

Celovec, 3. avgusta. n. V soboto zvečer so skupaj komunisti na Kardinalskem trgu priredili javno zborovanje. Policija pa jih je pregnala. Sredi pa so komunisti ponovili svoj poskus in se niso dali pregnati kot v soboto, nego so se uprli. Demonstranti so celo rabili orožje in težko ranili enega redarja, tako da umira v bolnišnici. Demonstracije so komunisti priredili tudi v Sv. Jakobu in Sv. Ruprehtu. V obeh krajih so nastopili z orožjem proti policiji in zažgali gostilno, ki je pogorela do tal. Policija je aretirala 32 oseb, med njimi nekatera iz inozemstva.

Neuspele komunistične demonstracije na Češkem

Praga, 3. avgusta. AA. ČTK poroča: Navzlic prepovedi je prišlo v Pragi in nekaterih podeželskih krajih do nepomembnih komunističnih demonstracij, ki pa jih je oblast z lahkoto udarila. Delavci so se le slabo odzvali agitaciji komunistov. Povsod je vladal red in mir.

Strahovit požar v ruški tovarni za dušik

Tisoče vagonov gnojil uničenih — Preprečena eksplozija karbida, ki bi uničila Ruše
Težavno reševanje — Junaštvo gasilcev — Milijonska škoda

Maribor, 3. avgusta.

Danes zjutraj so bili tukajšnji gasilci obveščeni, da je nastal ob 4:30 požar v skladišču tvornice za dušik, karbid in umetna gnojila v Rušah, ki je ena izmed naših največjih industrijskih podjetij in izvažajo svoje izdelke tudi v druge države, posebno na vzhod.

Nočna paznika sta prva opazila ogenj

Ogenj, ki je nastal v poslopju za mešanje umetnih gnojil ter najbrže na ta način, da so se gnojila po kemičnem procesu sama užgala, sta opazila prva nočna paznika Leopold Grahernik in Engelbert Kancer, ki sta bila na kontrolnem obhodu. Skočila sta takoj k signalnim aparatom za naznanjanje požarov ter sta storila vse potrebno za gašenje. Nemudoma je prispel tudi komercialni ravnatelj tvornice g. Krejči, ki je sam stopil na čelo vse reševalne akcije.

Gasilska armada v akciji

Prvi so prispeli na pomoč gasilci iz Ruš, za njimi po so prihiteli še gasilci iz Bistrice, Limbuša, Maribora, Ruš II., Lobnice, Lehnika, Peka, Studencev, Razvanj, Pobrežja in Dev. Marije v Brezju. Ze od 7. ure zjutraj je bilo pri tovarni preko 140 gasilcev, ki so z 12 motornimi in 2 ročnimi brizgalkama skušali izreševati, kar se je dalo, in omejiti požar, ki bi se bil sicer razširil s skladišč tudi na ostale objekte. Gasilsko akcijo so vodili župni starosta Ignacij Lakus, načelnik mariborskih gasilcev Ivan Voler in dr. Schmiederer. Tehnično pa je odločal glede na svojevrstnost materiala, ki je bil nakopičen v skladiščih, sam ravnatelj g. Krejči. Gašenje je bilo skoraj nemogoče, ker bi dušik in karbid, čim bi prišla v dotik z vodo, eksplodirala in povzročila še strašnejšo katastrofo.

Eksplozije, peklenska vročina, nevarnost

Zaradi tega je ogenj kmalu zaobjel skladišča I., II. in III., dolga nad 310 in široka nad 15 metrov. Med silnim pokanjem in v strašnem dimu in smradu je gorela z lepenko krita streha. Od časa do časa pa so se slišale manjše eksplozije. V skladiščih je bilo namreč mnogo goriva. Samo v skladišču II. je ležalo čez 30.000 vreč dušičnega gnojila, ki so gorele ko papir. V skladišču III. pa sta bila založena dva vagona desk. Najstrašnejše je divjal požar v prostoru za vkladanje dušičnih gnojil, kjer stoji 16 silosov, ki so bili polni dušičnih gnojil. Tu je gorela streha kakor baklja, da so švigali plameni visoko pod nebo. Dim pa se je dvigal več 100 m visoko in se izgubljal proti Koroški, kamor ga je gnil veter, ki je le še pospešil požar. Vročina okrog pogorišča je bila strahovita. Tračnice na železniških tirih so se skrivile, ko da bi bile iz navadne žice. Traverze, na katerih je slonela streha vkladalnice, so se popolnoma skrivile in padale med trusem na zemljo, kjer so žarele ko razbeljene kače. Ista usoda je zadela višee železnico za prevažanje tovorov iz vkladalnice v posamezna skladišča. Skoro četrt metra debele traverze so se skrivile, kakor da bi padale nanje granate. Strašen je bil pogled na prostore vkladalnice gnojil, ko se je med silnim trusem podrla skoraj 50 m dolga in 10 m visoka stena s silo, od katerih je ostalo na svojem mestu le še 6. Ostali del stene pa se je močno nagnil in je pričakovati, da se bo podrl.

Gasilci zaježili ognjeno morje

Ko je bil požar v največjem razmahu, ter se je bližal prostorom z aparati za izdelovanje ogljikove kisline, je prišel v nevarnost tudi daljnovid. Odklopili so električni tok, zaradi česar so se ustavili vsi stroji in z njimi tudi črpalke za veliki vodni rezervoar, iz katerega so napajali hidrante in cevi brizgalne. Požar pa je nmedtem ogrožal bolj in bolj tudi ostale objekte, na katerih so pričele že goreti strehe in posamezni prostori. Rabiti so morali vodo iz domačega betoniranega letnega kopališča, na kateremu so postavili motorne brizgalne.

Preprečena strahovita katastrofa

Velika nevarnost je pretila poslopju, pri katerem stojijo trije veliki tanki, napolnjeni s štirimi vagoni nafte in bencola. Gasilci so v smrtno nevarnosti odbili napad ognjenega morja, ki je ogrožal to poslopje, in tako rešili tovarno in vse Ruše pred strahovito katastrofo. V skoraj neprodinrem dimu, ki je zakrval okoli v temo, so se lotili gasilci in delavci železniških vozov, na katerih so bili natovorjeni karbid in umetna gnojila, ter jih odpravili po razbeljenih tračnicah proti izhodu in postaji. Silen je bil pogled na junaške ljudi, ki so vozili težke vagonne v peklenski vročini in pod dežjem ogorkov ter med hreščanjem sesipajočih se traverz viseče železnice.

Ogromna škoda

Ko je bil požar na višku, so se plameni lotili že mešalnice za umetna gnojila, ki so jo gasilci v zadnjem hipu s silnimi napori rešili. Ogenj pa je divjal v skladiščih, ki so bila do vrha napolnjena z dušičnimi gnojili in karbidom. Objekt za objektom je padal kot žrtev plamenov. V skladiščih je bilo ob tistem času 1100 vagonov karbida in okrog 300 vagonov dušičnih gnojil. V vkladalnici je bilo osem vagonov dušičnih gnojil, en vagon soli, 35 ton suhega superfosfata in 30 ton vlažnega fosfata, nadalje mnogo elektro-motorjev in raznih drugih strojev, tekoč trak za dobavo sirovin in veliko število raznih drugih strojev in orodja. Razen tega velika množina koksa, dva vagona desk in 30 parnih vreč. Vse je zgorelo do zadnjega.

Samo ena žrtev katastrofe

Vsaka akcija za omejitev požara v skladiščih je bila nemogoča in življensko nevarna ter bi lahko eksplodirali vsi sodi s karbidom v hipu, ko bi prišla voda do njih. Železnih sodov s karbidom je bilo okrog 1000. Ta količina bi pri eksploziji poglala v zrak vso tovarno. Zaradi tega niso mogli ničesar drugega kakor gledati, kako uničuje ogenj skladišča in material. Reševalna akcija na srečo ni zahtevala človeških žrtv. Samo železničar Ivan Kopnik je padel z goreče strehe in se tako poškodoval, po rebrih, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Še vedno gori...

Ogenj so omejili šele okrog 9. ure, vendar pa bo gorelo najbrže še vso noč in jutri. Kakor izgleda, bodo na pogorišču čuvali gasilci iz Ruš in Bistrice, gasilska društva v Mariboru, Studencih in Lobnici pa bodo ostala dotlej v najstrožji pripravljenosti. Poleg gasilcev je na pogorišču še vedno mnogo tovarniških delavcev, ki odstranjujejo največje zapreke in pripravljajo prostor za prenos karbidnih železnih sodov v velike prostore v zgradbi za mešanje gnojil, kjer jih bodo namestili dotlej, dokler ne bodo zgradili novih skladišč. Mnogo monterjev montira tudi električno razsvetljava za delo ponoči, ker so vsi električni vodi prežgani in poškodovani, drugi pa popravljajo železniške tračnice in jih zamenjajo z novimi.

Vrhunec nevarnosti radi nevihte

Silna nevarnost pa je nastala popoldne okrog 16. ure, ko je nad dravsko dolino nastala silna nevihta z bliski in nalive. Vodstvo gasilske akcije je alarmiralo vse gasilce, delavce in ruško prebivalstvo in odredilo, naj pričnejo takoj prekrivati pogorišče z deskami, da ne bi vanj vdrla voda, ki bi povzročila eksplozijo karbida. V tem slučaju bi vrglo v zrak ne-le tovarno, marveč tudi velik del Ruš. Da bi preprečili kakšno nesrečo, so orožniki zaprli daleč na okrog vse ceste in poti, ki vodijo v Ruše, tako da popoldne za časa nevihte ne more v Ruše noben voz in noben pešec.

15 milijonov škode, ki je krita z zavarovalnino

Okrog tovarne je požar uničil skoraj vsa skladišča z umetnim gnojilom in karbidom. Ostale pa so k sreči nepoškodovane vse naprave za izdelovanje dušičnih gnojil in karbida, tako da bo tvornica lahko obratovala v neomejenem obsegu tudi nadalje. Ostalo pa je tudi še nekoliko materiala, da bo tvornica lahko zadostila tekočim naročilom. Delavcev ne bodo odpustili, ker jih bo tvornica rabila razen za redno delo tudi za nove gradnje in pospravljanje pogorišča.

Tudi veter v srečo ni bil močan in se je pričelo tega gašenja vse bolj obneslo, kot bi se bilo v nasprotnem slučaju. Tudi škoda je zaradi tega manjša, vendar pa znaša 15 milijonov Din. Tvornica je zavarovana pri treh zavarovalnicah: pri »Jadranski«, »Dunavac« in »Vardarjac«. Vsa škoda je krita.

Eksplozija v ekspresnem vlaku München - Zagreb - Beograd

Dosedanji varnostni ukrepi nezadostni — Direktni vagoni iz inozemstva se morajo zadrževati na naših obmejnih postajah in potniki bodo morali prestopati

Beograd, 3. avgusta. AA. Sredi okoli pol 22. se je pripetila ob vходу na postajo Zemun—Novi grad v direkt. kurzem vlaku München—Beograd eksplozija. Pri tej priliki sta našli smrt za dobljenimi ranami 2 osebi, in sicer en civilist, čigar identičnost še ni dognana, in otrok profesorja Brunetja. Istočasno so bili ranjeni tudi drugi člani rodbine profesorja Brunetja. Drugih človeških žrtv ni.

Ker dosedanj varnostni ukrepi niso zadostili, da bi se preprečili taki primeri, in da se posledaj popolnoma izključi možnost sličnih dogodkov, in ker je preiskava dognala, da se dogodki samo v vagonih, ki pridejo v našo državo iz inozemstva, navzlic vsem drugim ukrepom, ki so jim oblasti odredile, da zagotovo varnost prometa na železnicah, je prometno ministrstvo odredilo, da se morajo direktni vagoni iz inozemstva zadržati na obmejnih postajah in da se sme promet skozi našo državo vršiti samo z našimi vagoni, da se tako tudi v tem pogledu zajamči varnost potovanja.

Beograd, 3. avgusta. AA. Kakor že javljeno je prometno ministrstvo, da se preprečijo nadaljne eksplozije v železniških vagonih na našem ozemlju, razen drugih ukrepov sklenilo tudi to, da vagoni iz inozemstva ne smejo dalje voziti po našem ozemlju. Po tem odloku so večeraj ob 18.50 na obmejni postaji na Jesenicah odklopili dva vagona, ki sta prispela čez Avstrijo na eJsenice. Ta vagona so takoj pregledali in so v enem našli usnjato aktovko in v njej pet zavojev razstreliv, en izvod lista »Neues Wiener Journal« od 2. avgusta t. l. in en avstrijski vozni red. Ob 12.50 se je istočasno v obeh vagonih pripetila eksplozija, ki je povzročila na vagonih v kupejih I. in II. razreda škodo, vendar človeških žrtv ni bilo.

Angleško-amerikanski razgovori

London, 3. avgusta. (d). Ministrski predsednik Macdonald je sprejel povabilo, da za kaka dva dni obišče ameriškega državnega tajnika Stimsona v škotskem višavju, kjer si je Stimson za lovsko letno dobo najel hišo. Oba državnika bosta nadaljevala tam razgovore o mednarodnem položaju, ki so se pričeli na konferenci sedmih sil v Londonu. Kje pa sedaj biva ameriški državni tajnik, drže tajno.

Zadušnice za vojvodo d'Aosto

Rim, 3. avgusta. AA. Večraj so se vršile o prilike 30dnevnice smrti vojvode Aoste v vseh italijanskih mestih svečane zadušnice, katerim so prisostvovali predstavniki civilnih, vojaških in fašističnih oblasti.

Maksim Gorki piše operne tekste

Moskva, 3. avgusta. n. Maksim Gorki je napisal dva libreta za dve novi operi, ki jih uglašbi komunistični skladatelj Šaporin. Operi se bosta imenovali: »Narodovoljci« in »Boljševici«.

Brez kompasa

Po veliki vojni, ki je narode očividno čisto izrošila, se svet kar ne more umiriti. Ni pa kriva te nemirnosti samo gospodarska kriza, ki razjeda sile narodov, temveč tudi duševno preživljanje evropsko ljudstvo težko krizo. Zato vidimo, kako se po vsem svetu širijo najbolj skrajne ideje, kako se ljudje iz enega ekstreme v drug ekstrem, kako so burni dogodki na dnevnem redu. Mogli bi na kratko reči, ljudje so izgubili svoj kompas, evropsko ljudstvo je brez svoje zvezde-vodnice.

Na vse zadnje niti ni čudno, če je svetovna vojna s svojim silnim prevrednotenjem vseh vrednot povzročila v narodih s starim političnim življenjem te posledice. Prav tako ni čudno, če se pojavlja ta duševna povojna kriza najmočnejše ravno v premaganih deželah in zlasti v Nemčiji. Pomisliti treba le na to, o čem je sanjal nemški narod še v poznih letih vojne, kako visoko so bili postavljeni vsi nemški cilji in do kakih daljnih mej je še hotel razprostriti svoja krila nemški orel. A nakrat so vse te lepe sanje padle v nič in mesto sanj je ostala le iz dneva v dan grenkejša resničnost. V splošnem razočaranju je omahnila volja in še danes ni našel nemški narod te sile, da bi izvršil ono prevrednotenje, ki ga je zlasti od premaganih narodov zahtevala svetovna vojna. Tudi v tem je eden vzrokov sedanje nemške krize.

Če je razumljiva kriza, ki je nastopila po vojni med narodi s staro politično zgodovino in s preveč razvitim gospodarstvom, pa je vseeno skoraj nerazumljivo, da je mogla ta duševna kriza dobiti tal tudi med našim narodom. Kajti svetovna vojna je našemu narodu šele odprla vrata v svet, mu šele dala pravo podlago za samostojno in svobodno življenje, ker pred tem smo le bomo životariili in vse naše delo in mišljenje je prav za prav obstajalo le v obupnem odporu proti tujim vplivom in tuji sili. Šele po svetovni vojni smo postali polnopraven in suveren narod, ki more voditi tudi svojo politiko in ki mora presojati vse dogodke okoli sebe le po tem, če so njemu v prid ali ne. Šele sedaj smo mogli iz pasivnosti preiti v aktivnost.

Vsa naša dežela, vsa njena ogromna bogastva so tudi z vso silo narekovala, v čem bode naša aktivnost. Izkopati moramo vsa ta bogastva, z njimi dvigniti blagostanje in kulturo vsega naroda in uresničiti vse one sanje, ki so stoletja dolgo počivale v našem narodu in ki so vsakemu našemu človeku dale voljo za vsako žrtve in za največji napor. Same nezorane njive so nas čakale po vojni, samo nedovršeno delo nas je klicalo na plan, sami zamujeni časi so nas priganjali k delu in nam oznanjali našo nalogo. Kje je moglo biti tu mesta za oklevanje, kje za duševno bolezen drugih narodov, kje za ves oni nemir, ki duši ljudi po drugih deželah. Srečna dežela, ki ne pozna nobene težave sedanje dobe, ki mogla in morala biti naša dežela in bila bi tudi, če bi ostal vsak Jugoslovčan zvest svoj zvezdi-vodnici, če bi ostal zvest jugoslovanski misli.

Zal pa je dosti naših sinov vsled tujih vplivov izgubilo svoj kompas in svoj duševni mir. Ni bilo tuje ideje, katere negativna stran ne bi motila tudi naših ljudi, in ni bilo tujega dogodka, ki ne bi begal tudi naših sinov, da so pri tem pozabljali na naloge, ki jih je narekovalo naše lastno življenje. V najtežje medsebojne spore smo zašli vsled tujih idej, naša mlada dežela pa je čakala in čakala delavcev, a jih ni mogla pričakati, ker so tuje misli zameglile pogled našim ljudem.

Sele ko je zopet zavladala jugoslovanska misel, je nastal preobrat na bolje, a mogel bi nastati naravnost popolen preobrat, če bi vsi sledili v vsem svojem ravnanju samo jugoslovanski misli, ki je in ostane edina zvezda vodnica za vse Jugoslovane.

Ni se treba zapreti pred življenjem tujega sveta, toda nikdar ne sme biti vpliv tujega sveta tako velik, da bi pozabili pogledati na svoj kompas. V začetku svojega razvoja smo, ko so nam odprta še vsa pota, ko si moremo še na vseh koncih in krajih izboljšati svoj položaj. Te velike razvojne možnosti nam morajo dati duševni mir in moč, da se nas niti oprijeti ne sme ona duševna kriza, ki vlada po drugih deželah. Če pa bomo ljudje brez kompasa, če bomo brez jugoslovanske zavesti, potem nam ne bo pomagala ne naša mlada kri in tudi ne vse bogastvo naše mlade dežele, temveč tudi nas bodo pričeli razjedati dogodki, ki so drugod razumljivi, pri nas pa le posledica nepotrebne in vse obsodbe vredne nezavednosti.

Narod se pripravlja na proslavo kraljeve desetletnice

Kralj največje jamstvo za nedotakljivost države in narodno edinstvo

Zagreb, 3. avgusta. k. Iz vseh krajev v državi prihajajo vesti o pripravah za proslavo 10-letnice, odkar je stopil na prestol Nj. Vel. kralj Aleksander. V tej zvezi prinašajo današnje »Narodne Novine« navdušen članek, v katerem opisujejo vrline našega vzvišenega vladarja, ki mu ni para. Ko je naš kralj stopil na prestol, je posvetil ves svoj veliki um in vso svojo izredno energijo v to, da kot suveren uresniči ideal edinstva Jugoslavije, za katerega se je kot vrhovni poveljnik vojske in kot regent boril z vsemi svojimi močmi. On je bil vedno in ostane največje jamstvo za nedotakljivost države in za narodno edinstvo. On je porušil vse, kar je bilo v oviro

tej misli in njegovo najbolj viteško in najslajnejše delo je vsekakor čin od 3. oktobra 1929, ko je dal tej državi ime »Jugoslavija«.

Enako prinašajo današnji zagrebški listi iz raznih krajev države poročila o velikih pripravah za proslavo 10-letnice, tako iz Bjeline, Virovitice, Splita, Velike Kopanice, Sibirja, Oriovca, Sinja, Sv. Ivan a Zeline, Mostara, Dugereše itd.

Bjelina, 3. avgusta. I. Snoči so na sestanku zastopnikov prosvetnih, kulturnih, nacionalnih in drugih društev sklenili proslaviti na zelo svečan način 10. obletnico kraljevanja Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Obisk nemških državnikov v Rimu

Velika važnost obiska — Mnenja fašistovskega tiska o obisku nemških državnikov

Rim, 3. avgusta. AA. Agencija Stefani javlja, da prispeta kancelar Brüning in zunanji minister Curtius v petek zjutraj v Rim.

Rim, 3. avgusta. n. Uradno poročajo, da prideta nemški kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius v petek v Rim. Njun posel je uradnega značaja, obiskala bosta predsednika italijanske vlade, Mussolinija.

Fašistovski tisk pripisuje temu posetu veliko važnost. Istočasno pa piše tudi o posetu francoskega ministrskega predsednika Lavalu. Zanimivo je, da fašistovski listi spet naglašajo, da Lavalovega obiska še nihče ni uradno napovedal, vendar pričakujejo, da se bo to zgodilo v najkrajšem času.

»Tribuna« naglašja, da poslednji dogodki v Evropi zahtevajo, da se tudi Italijo vpraša za svet, ker je tudi njeno sodelovanje potrebno za splošno pomiritev evropskega kontinenta. List omenja objavo francoskega levičarskega tiska, pa opozarja, da vlada v francoskih krogih pa tudi v vladi sami še vedno nerazpoložene proti fašistovski Italiji in da javno mnenje nastopa proti fašizmu. Vendar pa izraža rimski fašistovski list nado, da bo zmagala conciliantnost vsaj zaradi splošnega položaja in d bodo poskusili urediti sedanje nesporazumljenje med Italijo in Francijo, posebno glede pomorskega razorožitvenega spora.

Za nemško-francoski sporazum

Vojna proti vojnim hujskačem —

Berlin, 3. avgusta. d. Pri socijalno-demokratskih protivojnih manifestacijah sta govorila včeraj nemški državni poslanec Aufhäuser in francoski poslanec Grumbach. Oba govornika sta se izjavila najodločnejše za nemško-francoski sporazum. Aufhäuser je zahteval predvsem, naj bi vsak v svoji državi vodil vojno proti vojnim hujskačem. Sedanji finančni ukrepi državne vlade so samo začasen pripomoček. Ključ za finančno pomoč Nemčiji je le v Franciji. Zato je treba odstraniti vse ovire, ki vzbujajo danes v Franciji upravičeno skrb in ki nasprotujejo sporazumljenju. To so zlasti parade »jeklenih čelad«, konjeniški dnevi in

Za vzpostavitev moralnega kredita

splošna fašistična gonja v Nemčiji. Nemškemu narodu je treba povedati, da samo nemško-francoski sporazum odpira izhod.

Grumbach je dejal, da je sedaj glavna naloga, izločiti desetletja trajajoča nasprotstva med Nemčijo in Francijo. Mir in varnost za vse narode se dasta doseči samo s sodelovanjem med Nemčijo in Francijo. Nemško-francoski sporazum nikakor ni samo denarno vračanje. Še prej je treba vzpostaviti moralni kredit med obema narodoma.

Manifestacija se je zaključila s klici: »Živel nemško-francoski mir!«.

Finančno stanje v Nemčiji

Od srede naprej odpadejo vse omejitve pri bankah — Desničar Hugenberg želi priti v stik s kancelarjem dr. Brüningom

Berlin, 3. avgusta. AA. Vlada je z odobritvijo nadzornega sveta »Dresdner bank« dala še zdaj na razpolago sredstva za nabavo prioritarnih akcij omenjene banke, da na ta način zavrne vse nepotrjene govorice o nesigurnosti njene sanacije.

Berlin, 3. avgusta. AA. Z novo uredbo državne vlade bodo zasilne odredbe glede denarnega prometa veljale samo še do vključno danes 3. avgusta. Od 4. avgusta dalje odpadejo vse omejitve v nakazilnem prometu razen nakazil s poštnimi čeki in v žirokontu državne banke. Od srede 5. avgusta naprej pa odpadata tudi poslednji dve omejitvi. Z istim dnem odpadejo sploh vse omejitve v plačilnem prometu.

Berlin, 2. avgusta. AA. Po najnovejši uredbi glede reguliranja denarnega prometa bodo vložniki do nadaljnjega smeli dvigniti iz bank vsote do 50 mark.

Berlin, 3. avgusta. AA. Po izkazu Reichsbanke za zadnji teden meseca julija se je

povišala zlata rezerva za 100 milijonov zlatih mark, istočasno pa se je povešal obtok bankovcev za 250 milijonov mark. Odstopitev kritja se potemtakem ni spremenil. Celokupen obtok bankovcev znaša 4454 milijonov mark. Finančno stanje postaja vedno bolj zadovoljivo.

Nemški nacionalist Hugenberg se hoče približati vladi?

Berlin, 3. avgusta. AA. Kakor poroča berlinski desničarski tisk, je predsednik Hindenburg sprejel snoči voditelja nemške nacionalne ljudske stranke Hugenberga. Trdijo, da je imel Hugenberg željo obvestiti državnega predsednika o motnjah v stranki. Dalje pravijo, da želi Hugenberg priti v stik z Brüningom, da pa tega ne more doseči. Očividno je z obiskom pri Hindenburgu hotel Hugenberg izraziti, da se želi po glasovanju v Prusiji približati vladi.

Za ozdravljenje madjarskih državnih financ

Govor grofa Bethlena — Prijateljstvo Madjarske z Italijo ne nasprotuje prijateljstvu s Francijo

Budimpešta, 2. avgusta. AA. Korbiro poroča: Ob sklepu generalne debate o zakonskem načrtu za finančno pooblastitev vlade v svrhu preprečitve finančne krize je imel predsednik vlade grof Bethlen govor, v katerem je med drugim opozoril na to, da so vlade tudi v drugih državah sprejele enake ukrepe, ker smatrajo, da je koristno za vse države, izdati izredne uredbe in predpise, da se prepreči finančna kriza. Madjarska vlada je stremela za tem, da se izvedejo nekateri proračunski prihranki, zlasti glede na okolnost, da je madjarski proračun prekoračil za 440 milijonov pengov proračunski načrt, ki ga je izdelal komisar Društva narodov Smith. Zdaj bi bilo potrebno, da se povešajo davki ali pa znižajo plače uradnikov. Madjarska vlada dozdaj ni iskala inozemskega posojila, ker je gospodarski položaj povsod na svetu neugoden.

Glede madjarske zunanje politike v zvezi z gospodarskim in finančnim položajem z Italijo je grof Bethlen mnenja, da prijateljstvo Madjarske z Italijo nikakor ne dela težav Madjarski v odnosih z drugimi državami. Dobri odnosi Madjarske z Italijo nikakor ne nasprotujejo dobrim odnosom s Francijo. Italija nikdar ni Madjarski priporočala, naj svoje odnose s Francijo zanemari. Razmerje med Francijo in Madjarsko je od leta do leta boljše in grof Bethlen je prepričan, da se bo bolj popravilo. Madjarska vlada si želi prijateljskih zvez tudi z vsemi sosednimi državami in z večjimi industrijskimi državami, ki predstavljajo tržišče za kmetijske pridelke Madjarske. Na koncu je grof Bethlen izrazil upanje, da se bodo po sklenitvi trgovinskih pogodb kmalu začutile ugodne posledice za madjarsko gospodarstvo.

Izvoz in uvoz iz naše države

Beograd, 3. avgusta. I. O našem zunanjem trgovinskem prometu so bili objavljeni ti-le podatki: V prvih 6 mesecih t. l. so izvozili iz naše države 16320 ton blaga za 2.315.855.000 Din napram istemu času v preteklem letu se je izvoz skrčil za 801.195 ton blaga in vrednost 1 milijardo 464.800.000 Din. Uvoz pa je znašal v prvi polovici t. l. 562.125 ton raznih tovarniških izdelkov in konsumnega blaga v vrednosti 2 milijardi 581.760.000 Din. Napram prvemu polletju v letu 1930. se je uvoz v našo državo zmanjšal za 171.037 ton v vrednosti 896.525.000 Din.

Dobave za direkcijo državnih železnic v Sarajevu

Beograd, 3. avgusta. AA. Direkcija državnih železnic v Sarajevu razpisuje dve licitaciji, in sicer 25. t. m. za nabavo tiskanih formularjev, 29. t. m. pa za nabavo silicijeve bronaste trde žice. Pogoje za licitaciji daje uprava direkcije v Sarajevu.

Teniški turnir na Bledu

Bled, 2. avgusta. AA. 31. julija se je začel na Bledu mednarodni teniški turnir pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Turnir se je igral za prvenstvo Bleda in se je udeležilo 72 igralcev. Danes so bili odigrani finali, izvezmi finale v dublu gospodov. Turnirju je prisostvovalo mnogo odličnih gostov, med njimi ban dr. Marušić in tuji diplomati.

Rezultati finalov so bile: juniorji, single Bojović-Goldman 6:3, 7:5; single gospodov Schäfer-Banfield 6:3, 6:3, 6:2; single dam Schreger-Riboli 2:6, 6:1, 6:2; mešani double Schäfer-Schreger proti Gros-knežinja Lobković 2:6, 6:3, 6:2. Finale v dublu gospodov se odigra jutri ob 4. uri popoldne med dvojicama Schäfer-Radović in Milovanović-Banfield.

Nagrade se razdele drevi ob 9. v Kazini zmagovalec dozdaj odigranih finalov.

Nov planinski dom v Jugoslaviji

Split, 3. avgusta. k. Člani planinskega društva »Motor« so včeraj kolavdirali svoj novi dom. To je eden največjih planinskih domov v Jugoslaviji. Zgrajen je bil po požrtvovalnosti članov planinskega društva.

Za dvig naše konjereje

Beograd, 3. avgusta. AA. Po naredbi kmetijskega ministra se bodo sestale komisije za letošnji pregled državnih žrebcarn. Pomen teh komisij za pospeševanje konjereje je velik, ker se ne nanaša samo na nadzorstvo uprav žrebcarn, nego tudi na selekcijo konjskega materiala v smislu novega zakona o pospeševanju živinoreje iz leta 1929. Komisije imajo nalogo, da klasificirajo vse letnike konjske zajeze, da izločijo žrebe in plemenske konje, ki ne ustrezajo več, in da za primerne plemenske odrede najboljši žrebe, kar jih je na razpolago. Ta selekcija bo še bolj kakor prej vplivala na narodno konjerejo, ker so se ustanovile številne konjerske selekcijske zadruge, v katerih se enako vrše selekcije kakor v državnih žrebcarnah.

Prva komisija začne svoje delo 4. avgusta na državni žrebcarni Karagjorgjevo. Seleksijsko delo na tej žrebcarni je tesno zvezano z delom 23. konjske selekcijske zadruge.

Huda nevihta v Zagrebu

Zagreb, 3. avgusta. k. Danes ob 14.50 je bila v Zagrebu velika nevihta s točo in strelo. Trajala je dve uri. Med močnim viharjem so se prelomili oblaki. Silen naliiv je v 20 minutah preplaval vse ceste, tako da je voda po njih tekla v rekah in potokih. Na raznih krajih je preplavila cele ulice in kleti. Škoda je velika.

Smrt ranjenega obmejnega fašistovskega miličnika

Trst, 3. avgusta. v. Kakor smo poročali sredi preteklega meseca, sta bila pod Vrenščico ob pozni noči uri napadena dva miličnika, Josip Pastigli in Romeo Ziviani, ki sta stražila na cesti med Košano in Ribnico na Krasu. Miličnik Romeo Ziviani, star 26 let, ki je pripadal 58. miličniški legiji, je bil tedaj težko ranjen. Prepeljali so ga v tržaško bolnico.

Med tem so po strogi preiskavi aretirali dva Slovence iz Šmihela pri Postojni, ki bi naj bila, kakor pravijo oblasti, napadla oba miličnika. Aretirana Antona Zagarja in Jakoba Cekana so odvedli v postojnske zapore.

Med tem je v vojašnici 58. miliške legije v Trstu fašist Romeo Ziviani v noči od petka na soboto umrl. Včeraj so ga pokopali. Fašistovski tisk ga proslavlja kot fašistovskega mučenika.

Prodaja na ljubljanski pošti

Ljubljana, 3. avgusta. AA. Poštna direkcija v Ljubljani bo prodala 9. septembra t. l. z ustno dražbo stare znamke in 10. septembra t. l. s pisмено dražbo okrog pet vagonov starega papirja.

Glasovanje za avtonomijo Katalonije

Barcelona, 3. avgusta. n. Včeraj je bilo glasovanje o ustavnem predlogu za avtonomijo Katalonije. V Barceloni je glasovalo za avtonomijo 173.009 oseb, proti pa 2157. Iz pokrajine še niso znani izidi, vendar pa se za gotovo ve, da bo 70 odstotkov vseh glasovalcev glasovalo za avtonomijo. V Barceloni so zelo navdušeni in so priredili polkovniku Macii viharne ovacije.

Sportni rezultati

Beograd, 2. avgusta. AA. Današnja reprezentančna mednarodna nogometna tekma Jugoslavija : Češkoslovaška se je končala 2 : 1 (1 : 0) za Jugoslavijo. Prvi gol z Jugoslavijo je v prvem polčasu dosegel Živković, drugega pa Marjanović. Edini gol za Češkoslovaško je v drugem polčasu napravil Silni. Sodil je dobro in objektivno belgijski sodnik Langenus. Občinstvo je bilo 12.000.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 3. avgusta (d). Skrajša še hladno vreme; potem nevihte, potem pa zopet jasno in toplo.

Veliko zborovanje naših gasilcev v Mariboru

Drugi dan kongresa — Zborovanje v Kazini — Storjeno delo in novi načrti — Slavnost v obmejnem št. Ilju

Maribor, 3. avgusta. Drugi dan zborovanja slovenskih gasilcev, združenih v ljubljanski Jugoslovanski gasilski zvezi je potekel v znamenju resnega dela, zaključila pa ga je velika prireditev v obmejnem št. Ilju. Po ulicah je bilo včeraj polno gasilcev v krojih, kajti mnogo jih je prispelo v Maribor šele z jutranjimi vlaki.

Glavna letna skupščina, središče vse prireditve, je bila dopoldne v veliki dvorani Kazine na Slomškovem trgu. Otvoril jo je kmalu po 10. uri župni starosta g. Josip Turk iz Ljubljane. Poleg delegatov skoraj vseh žup in društev so bili navzoči tudi prvi podstarosta gosp. Jernej Vengust iz Celja, drugi podstarosta gosp. Ljudevit Musek iz St. Vidu pri Ptuj, tajnik zveze g. Franjo Pristovšek iz Ljubljane in zastopnik kraljeve banske uprave Dravske banovine, gasilski referent g. Franjo Kristan. Po prvem pozdravu se je starosta g. Turk spomnil lani umrlih članov in se zahvalil tisku za doseganje podpore in naklonenosti. Prečital in predložil je vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru, pozdravno brzojavko ministrskemu predsedniku g. generalu Živkoviću in banu Dravske banovine g. dr. Marušiču, kar so navzoči navdušeno odobrili. Na to so bili za zasluge za gasilstvo izvoljeni za častne člane gg. Geza Weser iz Martijancev v Prekmurju, Anton Cerer iz Kamnika, Josip Sira iz Zalca, Marjan Herzić iz Djakova, Anton Drašler iz Borovnice, Janko Sajovic iz Kranja in inž. Menšik, predsednik avstrijske gasilske zveze z Dunaja.

Sledilo je obširno poročilo zvezinega tajnika g. Franja Pristovška. Iz njegovega referata posnemamo, da je bilo lani 8. sej načelstva. Poselna deputacija je obiskala v gasilskih zadevah gospoda bana dr. Marušiča. Odobrilo so se razne podpore. Gasilskega poučnega tečaja Mednarodne zveze sta se za JGZ udeležila gg. Turk in Vengust, na mednarodnem kongresu gasilcev v Parizu v letošnjem juliju pa je zastopal zvezo g. Turk sam. Iz gasilskega sklada je bilo lani izplačanih skupaj 321.858 Din. Zveza šteje sedaj 39 žup, v katerih je včlanjenih 725 društev. Načelstvo je izvršilo tudi več intervencij pri vladi v Beogradu, tako glede ukinjenja carine na bencin, ki se rabi v gasilске namene, glede voznih olajšav, poštinih olajšav itd., toda zaenkrat še brez uspeha. V tem letu je postavilo v Ljubljani tudi nagrobni spomenik za službenemu članu, ravnatelju Josipu Barletu. Poročilo je bilo soglasno odobreno.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da je imela zveza lani 251.555 Din dohodkov ter 189.288 Din izdatkov. Podporni sklad je izplačal 117.700 Din onemoglim gasilcem in vdovam. Odsek za samopomoč je imel dohodkov 279.539 Din, izdatkov pa 230.347 Din. Ker za ta odsek ni dovolj razumevanja, se je sklenilo, da bodo mogli odsej v njem odločiti le njegovi člani, ne pa vsi gasilci, kakor doslej. Poročilo je bilo po referatu preglednikov soglasno odobreno.

Nato so prišli na vrsto referati raznih odsekov, ki so bili istakotno soglasno sprejeti in odobreni. Med slučajnostmi se je sklenilo, da bo zvezno starišinstvo otvorilo še letos v Ljubljani na Miklošičevi cesti lastno pisarno, kjer se bodo vedno lahko dobile vse potrebne informacije. Članarina bo znašala prihodnje leto 4 Din za člana, od tega dobi 2 Din zvezina blagajna, 1,75 Din gasilska župa, 0,25 Din pa Jugoslovanski vatrogasni savez. Nadalje pa je bilo še sklenjeno, da se pripravi načrt za ustanovitev lastne zavarovalnice, za uvedbo ročnih lekarn, da se uvede akcija za oprostitve veselečnega davka in priznanje istih pravic kot jih uživa Sokol.

Pri volitvah, ki so na to sledile, je bil za zveznega starosta ponovno in soglasno izvoljen g. Josip Turk, v ostalo starišinstvo pa tudi vsi dosedanjí funkcionarji. S tem je bil dnevi red izrpan in starosta g. Turk je ob 13. uri zaključil zborovanje.

Dopoludne so se delegati deloma vrnili domov, ostali pa so se z mariborskimi in okoliškimi gasilci, ter številnimi drugimi izletniki ob 14-30 odpeljali s posebnim vlakom na slavnost v obmejni št. Ilj. Pred tamkajšnjim kolodvorom so bili postrojeni šentiljski in ostali obmejni gasilci, obkroženi od stotin domačinov. Ob sviranju dveh godb se je razvil od tu do šole sprevod. Pred šolo je bil pripravljen prostor za blagoslovitev nove šentiljske črne

brizgalne in veselice. Blagoslovitveni obred je s krasnim nagovorom opravil znani narodni borez duhovni svetnik in šentiljski župnik gosp. Evala Vrečko. Kumovali so ga. Kranjčeva, ga. Swatyjeva in g. Karol Erlich. Za občno je spregovoril domači župan g. Franjo Thaler, za Jugoslovansko gasilsko zvezo ga njen starosta g. Josip Turk. Mala Dragica Swatyjeva in mala Danica Rozmanova sta deklamirali vsaka po eno pesem, domači načelnik g. industrialec Bauman pa je obrazložil historijal šentiljskega društva, ki obstoja šele leto dni, pa se je že popolnoma utrdilo in opremilo z vsemi potrebščinami. Slavnost je v imenu politične oblasti pozdravil pa tudi navzoči sreski podnačelnik g. Milan Makar. Po odsviranju državne himne se je razvila animirana zabava, ki je trajala tudi še po odhodu posebnega vlaka ob 21. uri.

Otvoritev učiteljskega združnega tečaja v Ljubljani

Ljubljana, 3. avgusta.

Danes ob 8. uri je bil na državnem moškem učiteljski v Ljubljani otvorjen II. učiteljski združni knjigovodski tečaj. V tečaj se je prijavilo nad 50 učiteljev, a jih je bilo sprejetih radi tehničnih zaprek le 40. Tečaj je priredilo Jugoslovansko učiteljsko združenje, sekcija za Dravsko banovino.

Tečaj je otvoril predsednik Jugoslovanskega učiteljskega združenja, sekcija za Dravsko banovino g. Dimnik Ivan, ki je v svojem nagovoru omenil, da se je prvi tečaj te vrste vršil pred dvema letoma. Glede na sklep II. izobraževalnega tečaja učitelstva, naj organizacija prireja več strokovnih tečajev raznih vrst za učitelstvo, je sekcija JUU ukrenila vse za prireditve takih tečajev. Tako je bil razpisan risarski tečaj za obrtno nadaljevalne šole, ki se je moral opustiti radi premalega števila prijaviteljev (18). Nad vse pričakovanje so pa uspeli vsi drugi tečaji. V merkantilni tečaj za obrtno in trgovsko nadaljevalne šole je bilo toliko prijaviteljev, da se je tečaj moral deliti na dva dela, dasi je bilo sprejetih v vsak tečaj po 40 prijaviteljev. V tečaj za rokotorni pouk in radio se je prijavilo preveliko število, da so morali biti mnogi odklonjeni. V uvodni tečaj za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo je bilo prijavljenih toliko udeležencev, da se je moral tečaj razdeliti v dva oddelka. Nad vse pričakovanje je uspel higijensko gospodinjski tečaj v Mladiki, ki ga je priredil PRK, v katerega je bilo prijavljenih 60 učiteljev, a sprejetih le 28. Enak dobro je uspel gospodinjski tečaj za učiteljice v Krekovi gospodinjski šoli. Pedagoška centrala v Mariboru pa priredi koncem avgusta poseben tečaj o modernem šolstvu, za katerega vlada veliko zanimanje med učitelstvom.

Vse to kaže, kako živa je v učitelstvu ideja nadaljnjega strokovnega usposabljanja za izvenšolsko delo učiteljev. Predsednik je naglasil v svojem nagovoru, da nikakor ne podcenjuje učiteljskega dela za obrtno, trgovsko in kmetijsko nadaljevalno šolstvo, ne more pa dovolj poudariti pomena učiteljskega združniškega dela za narod.

V imenu Jugoslovanskega učiteljskega združenja, sekcije za Dravsko banovino, je že ob otvoritvi izrekel toplo zahvalo kraljevski banski upravi, ki je s podporo omogočila II. združni knjigovodski tečaj. Kraljevska banska uprava naj bo uverjena, da je s tem plodno naložila izdani kapital. Zahvalo je izrekel obnem Zvezi slovenskih zadrug, osobito ravnatelju Zveze g. Fr. Trčku, ki je s svojim osebnim zanimanjem mnogo pripomogel k uresničenju učiteljske ideje združni knjigovodskega tečaja. Enako je poudaril delavnost in požrtvovalnost pri delu za organizacijo tečaja s strani sreskega šolskega nadzornika za mesto Ljubljana g. Rada Gruma, ki je sprožil prvi idejo za organizacijo teh tečajev in je tudi prevzel vodstvo prvega kakor drugega učiteljskega združni knjigovodskega tečaja.

Pred dvema letoma je organizacija usposobila 21 učiteljev zadrugarjev, letos je določen nov kader 40, tako da bo poleg starih učiteljev zadrugarjev imel narod 60 novih učiteljev zadrugarjev.

Majdica hoče pomagati.

Mamica pere perilo in mala Majdica ji hoče pomagati; mamica se pa smehlja: „Ne potrebujem prav nobene pomoči, saj sama nimam kaj delati. Vzajem Schichtov Radion in on pere sam“. Nato čita Majdica skupaj z mamico lepe Radion-pravljice.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

garjev na razpolago. Z željo, da bo započeto delo v korist naroda in da bo učitelstvo močnejše zadrugištvu v narodu, želeč mnogo uspeha in prijetno bivanje tečajnikom v Ljubljani, je z odobranjem zaključil predsednik svoj nagovor in izročil vodstvo tečaja sreskemu nadzorniku za mesto Ljubljana gospodu Radu Grumu. Strokovni tajnik JUU gospod Josip Kobal

je tečajnikom obrazložil organizacijo glede prehrane in prenočišč, nakar se je takoj pričel tečaj.

Pripomniti moramo, da so udeležniki tečaja iz vseh krajev Dravske banovine, zato lahko pričakujemo, da bo ideja učiteljskega združniškega dela pronikla s tem tečajem tudi široko naše domovine.

Posestniki se pogrezajo v brezno dolgov

V 7 mesecih nad 200 milijonov Din vknjižb v Ljubljani in ljubljanski okolici — Do novega leta bodo vknjižbe narasle še najmanj za enkrat toliko

Ljubljana, 3. avgusta. Od novega leta dalje se bo vodila pri našem sodišču zemljiška knjiga za ljubljansko okolico in za mesto Ljubljana skupno, tako da obsega sedanja zemljiška knjiga 77 okoliških katastralnih občin z nad 300 vasi in 10 mestnih katastralnih občin. Iz tega je razvidno, da je ljubljanska zemljiška knjiga ena največjih in najbošnejših.

Zanimivo je, da je bilo od novega leta pa do 1. t. m. 3852 raznih zemljiških transakcij. Najvišja hipoteka je znašala 10 milijonov dinarjev, najnižja pa pod 100 Din.

Zelo se vknjižujeta davkarja in pa OUZD. Najvišji znesek, za katerega se je OUZD vknjižil, je znašal do 10.000 Din, najnižji 300 Din.

Močno se obremenjujejo okoliška zemljišča na Viču, v Zg. Šiški, v St. Vidu nad Ljubljano, na Ježici, v Udmatu, v Mostah in v Štepanju

vasi. Zemljeknjižne transakcije v ljubljanski okolici so zadnja leta skokoma rasle, kakor kažejo naslednje številke. Leta 1919. je bilo 1946 transakcij, leta 1926. 3113, leta 1927. 3855, leta 1928. 4209, leta 1929. 5014 in lani 5101. Letos je znašala najvišja hipoteka 4 milijone Din.

Iz zemljiške knjige je razvidno, da so se začeli naš trgovci, obrtniki in kmeti silno zadolževati. Zlasti naše kmetije se čedalje bolj obremenjujejo s hipotekami. Vzrok je iskati v slabih gospodarskih razmerah, ki povzročijo, da izkupi kmet za svoje pridelke dosti manj kakor pa njega samega stanejo.

Zanimivo je, da znaša celotni znesek vseh hipoteknih posojil in kreditov za mesto Ljubljano in okolico dosedaj nad 200 milijonov Din, tedaj približno toliko kot lani v istem času. Poznavači razmer trdijo, da bo ta znesek narasel do novega leta še najmanj za enkrat toliko.

Otvoritev Prosvetnega doma v Novem mestu

Novo mesto, 3. avgusta.

V soboto 1. avgusta se je vršila prva predstava v novem Prosvetnem domu. Igrali so tragedijo »Tugomer« v spomin 50-letnice smrti pisatelja Jos. Jurčiča. Režiral je g. prof. Jože Potokar. Najzanimiveje je bilo to, da so tri najtežje, a obnem najlepše vloge igrali trije Potokarji in jih dovršeno izpeljali, in sicer Jože v vlogi Tugomerja, Lojze v vlogi Gripe in Stanko v vlogi Bojana. Med igro je izročila gđ. Sonja Klemenčičeva režiserju g. prof. Potokarju krasen šopek nageljnove vrtnice. — Dvorana je bila polna in navdušeno odobravanje je pričelo, da je igra povsem uspešna.

V nedeljo pa se je ob 8. uri vršilo prosvetno zborovanje, katero je otvoril g. Demeter Weble, nakar sta govorila g. dr. Jože Basaj in g. dr. Stanko Žitko. — Ob pol 11. uri se je vršila slovesna služba božja v kapiteljski cerkvi, katero je opravil knezoškof g. dr. Gregor Rožman, nato pa je blagoslovil dom. Po blagoslovitvi je bil prosvetni tabor, ki ga je otvoril g. dr. Ivo Česnik. Govorila sta g. prof. dr. Capuder in gosp. Franc Kremžar; prvi o pomenu prosvetnih domov, drugi o socialnem vprašanju po okrožnici papeža Leona XIII. »Rerum novarum«. — Ob 3. uri dopoldne pa se je vršil koncert novomeškega pevskega okrožja. Nastopilo je 6 pevskih zborov, in sicer Brusnice, Prečna, Stopiče, St.

Jernej, St. Peter, Novo mesto in Združeni zbor pod vodstvom pevovodje g. Ludvika Puša. Posebno odobravanje je žel pevski zbor »Gorjanci«.

Blagoslovitve so se udeležili zastopniki vseh uradov. Pevski zbor »Gorjanci« pa je zapel psalm »Ako Gospod ne zida hiše« in himno »Bože pravde«. Pri taboru so ljudje vnelo poslušali govornika g. Kremžarja, ki je poudarjal, da vsak delavec zasluži za pošteno delo pošten kos kruha, da bo lahko preživel sebe in svojo družino. To pa je mogoče doseči le, ako bomo gojili le trohico ljubezni do bližnjega, ki živi v pomanjkanju in bedi. Svoj govor je zaključil z besedami: »Naj živi boj proti nasilstvu in oduševstvu, za pravico in ljubezen do bližnjega. Sicer ne bomo želi uspehov.«

25 klafter drv je po nesreči zgorelo

Poljčane, 3. avgusta.

V nedeljo smo poročali o požaru v Gornjih Klečah, kjer je ogenj v dobri uri uničil štiri postopja. Skoro ob istem času pa je na nasprotnem bregu nastala druga požarna katastrofa.

Vnelo se je in zgorelo okrog 25 klafter bukovih drv, ki so bila pripravljena za oglje, ki ga v tem gozdu pripravljajo za tukajšnjega tovarnarja upognjenega pohištva g. A. K.

Baje je eksplodirala peč ter se je ogenj tako bliskovito razširil, da niso rešili niti polena.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Ko je ta vest prispela v hišo v Dvoranski ulici, so bili Varvarini prijatelji uverjeni, da bo svakovo prošnjo zavrnila. Čemu bi tudi žrtvovala svojo neodvisnost in prevzela odgovornost za vzgojo deklice, ki ni sploh poznala? — Toda njeni prijatelji so se motili; prav nič se ni pomišljala in brzojavila v Petrograd takoj po prejemu pisma, naj ji pošljejo nečakinjo.

Ko je Arijana prišla k teti, ji je bilo šele štiriinajst in pol leta, toda po duševnem in telesnem razvoju je daleč prekašala svoja leta. Resda je bila zelo nežna, toda docela razvita, polnih udov in resnega obličja. Če je koga pogledala, je bilo v njenem pogledu nekaj izzivalnega.

»Po kom, za vraga, si se vrgla?« To je bil prvi pozdrav Varvare Petrovne. »Ustnice imaš kakor vsi v naši rodbini, ali tako lepa, kot je bila tvoja mati, ne boš. In kdo te je naučil gledati ljudi na tak način? Čigave so te oči? Gotovo jih nisi podedovala po očetu, ki je plavalas in slabici. Ne ene poteze nimaš po njem, za kar ti moram pač čestitati, saj veš, kakšno mnenje imam o njem.«

To je bil običajen način govorjenja Varvare Petrovne. Dekličine oči so se zaiskrile, toda ni nič

odgovorila.

»Sicer pa si mi všeč! Bala sem se, da si še otrok, zdaj pa vidim, da si mlado dekle. Tako bova mogli govoriti brez zadrege!«

In Varvara Petrovna ni prav nič izpremenila svojih navad zaradi prisotnosti otroka. Takoj s prvega dne je vkljub starostni razliki občeval z Arijano, kakor bi ji bila prijateljica, ne pa njeni vzgoji izročena nečakinja.

Odkar se je Varvara ločila od rodbine, je bila vajena živeti neodvisno in nihče je ni smel omejevati v njeni prostosti. Ker je pa narava občevanje spolov združila z ugodjem, zakaj bi se mu odrekala? Ze kot študentka je s svojim razsodnim razumom dognala, da se ji ni treba odrekati temu naravnemu veselju. Ze na vseučilišču je imela prijatelje, in ko se je vrnila v Rusijo, jih je našla celo v Ivanovu. Za časa svojih potovanj po inozemstvu s princem je imela priliko primerjati vrline inozemcev in doma je nadaljevala življenje po svojem okusu. Ni ji šlo v glavo, da je toliko pretiranih žensk, ki verujejo v važnost samožrtvovanja. Skratka, o ljubezni je imela iste nazore kakor moški. Vzela je prijatelja, ki ji je ugajal, in ga zapustila, če ji je bil kdo drug bolj všeč. Ni se navduševala ob združitvi in tudi ni pretakala solz ob ločitvi. V njenih očeh ljubezen ni bila nikaka skrivnost, zato ni bilo potrebno, da bi ločitvi sledila drama. Njena dejanja so bila tako ob sebi umevna, da ni prišlo njenim prijateljem nikoli na misel, da imajo pravico zahtevati kaj več, nego

jim je ona dala. Sicer pa se ni nikoli popolnoma ločila od prijateljev. Iskrena ljubezenska čuvstva je znala skoraj neopazno in brez nevšečnih prizorov preliti v prijateljstvo. Včasih je tudi obnovila nekdanje ljubezenske zveze, če se ji je zahotelo. Prva leta svojega bivanja v Rusiji je večkrat potovala v Petrograd in Moskvo, kjer se je nastanila pri svojih starih prijateljih, in ko se je vrnila ter pripovedovala o svojih zabavah, je govorila s tako naravno prostostjo, da bi ji tega ne zameril niti navzoči prijatelj.

Iz tega je razvidno, da je bila Varvara Petrovna krepke in uravnovešene narave. Ni krotila svojih čutov, vendar pa jo je strast le deloma obvladala. In če se je tudi prepustila nagonom, se je znala vselej brzdati. Njena ljubezenska naravnost, ki je bila načelna, je vsebovala dve postavi. Prva: svojemu prijatelju je bila tako dolgo zvesta, dokler se ni zagledala v drugega moškega, in to je takoj priznala, razcepjenosti občutkov ni bila sposobna. Živela je vselej samo za enega moškega, le da ga je pogostoma zamenjala. Na ta način ni nikoli nikogar varala. Ženska, ki vara, mora nekoga ljubiti, vezati jo mora globoko čuvstvo z moškim; njej pa so bili doslej vsi prijatelji samo predstavniki dopolnjočega spola in odnošaji med njo in njimi so bili docela trezni. Bila je ponosna na to, da je v svojem življenju odkazala ljubezni samo tisto mesto, ki ji je prišlo. Ljubezni je izročala samo svojo polovico, to je svoje telo.

Levstikove štipendije

Ob Levstikovih stoletnici se je zopet enkrat jasno videlo, kako je dala našemu narodu skoraj vse velike sinove edinole — kmečka biša. Ta pa je danes v tako težkem položaju, da ne more več pošiljati niti svojih najbolj nadarjenih sinov v mesto, ker že boljše kmetije ne zmorejo več stroškov, potrebnih za študij v Ljubljani. Letna poročila naših srednjih šol dokazujejo, kako stalno pada dotok z dežele, brez katerega pa se naša kultura sploh ne more razvijati.

Ze zato je dolžnost javnosti, da omogoči najposobnejšim kmečkim sinovom študij v mestu in da v ta namen ustanovi posebne štipendije. Ob stoletnici Levstika, ki je vse svoje velike in izredne sile posvetil in žrtvoval svojemu narodu, bi bile te štipendije tudi najlepše priznanje naroda Levstikovemu spominu. Zato se naj tudi te štipendije imenujejo Levstikove štipendije. Bo to najlepša in najkoristnejša proslava Levstikovega spomina, ker jasna in sigurna bo pot našega naroda, če bo imel čim več mladine, kateri bo vzor — France Levstik.

Jutri pride v Ljubljano skupina angleških učiteljev

Prva večja angleška skupina po prevratu v Jugoslaviji

Ljubljana, 3. avgusta.

Jutri v sredo 5. avgusta bo prispela v večernim gorenjskim brzovlakom ob 19.35 v Ljubljano večja skupina angleških učiteljev, ki bo prebivala več tednov na Gorenjskem.

Skupina potuje iz Anglije naravnost v Ljubljano pod vodstvom univ. profesorja g. G. E. Edwardsa in gđc. Edith Butcher ter šteje 19 dam in 16 gospodov. Nekateri izmed njih so profesorji, drugi so učitelji, absolventi in dijaki učiteljskega.

Goste bodo sprejeli na glavnem kolodvoru njih stanovski tovariši. Priredili jim bodo večerjo v hotelu Miklič. Naslednji dan pa bodo odpotovali v Bohinj, kjer bodo ostali delj časa in odkoder bodo delali izlete v okolico.

Je to prva večja skupina angleških turistov, ki prihaja k nam po prevratu in ki bo bivala delj časa samo v Dravski banovini. Želimo, da bi odnesli gostje iz naše Gorenjske kar najlepše vtise in jim ključemo: Dobro došli! Sprejemni odbor: ga. F. S. Copeland, B. K. Kermauner.

Pevsko slavlje v Mostah

Ljubljana, 3. avgusta.

Poročali smo že, da so slavili v petek, soboto in včeraj Moščanci trideseti pevski jubilej njihovega pevskega društva Moste. V petek zvečer se je vršila bakljada s podoknicami, v soboto zvečer pa se je vršil v sokolski dvorani na Selu slavnostni koncert. V začetku koncerta je pozdravil predsednik Pavčič zastopnika komandanta ljubljanske garnizije polkovnika Ljubo Novakoviča, pevovodjo HPZ in zastopnika Ljubljanskega Zvona Zorko Prelovca, odposlanca mošćanske občine, obč. svet. Križaja, zastopnike društva Vodnik iz Zg. Šiške, pevskega društva Save iz Hradeckega vasi, zastopnike HPZ in Glasbene Matice, zastopnice mošćanskih Kolašic itd. Za njim je imel slavnostni govor zaslužni član društva Vladimir Pfeifer. Njegov govor je izvenel v mogočen slavo pesmi in petju. Posebno toplo pozdravljen je bil njegov govor, ko se je v pesniško vznešenih besedah spominjal bratov in sestra onkraj meje, ki slovenski peti ne smejo... Koncertne točke pod vodstvom temperamentnega pevovodje Rupnika so imele velik uspeh in je publika pri vsaki pesmi navdušeno ploskala. — Smelo lahko trdimo, da so mošćanski pevci — povečini sami delavci in obrtniki — pokazali s svojim nastopom mnogo več, kot smo pričakovali. Zato so bili priznanja po vsej pravici deležni. Omembe vredno se nam zdi, da so bili na koncertu polnoštevilno zastopani pevci, člani Prosvetnega društva v Mostah.

V nedeljo dopoldne se je vršil v sokolski dvorani slavnostni občni zbor. Zelo lepe govore so imeli predsednik Pavčič, pevovodja Zorko Prelovca, Perdan, kot zastopnik pevskega društva Krakovo-Trnovo, zlasti toplo pa je bil sprejet temperamentni govor Vladimira Pfeifera, ki je bil, kakor znano, z Remsom glavni organizator teh proslav.

Popoldne je krenil od Erbežnika po stranskih ulicah lep sprevod, čakati goste pred garnizijsko bolnico. Na čelu sprevoda je nosilo malo dekletce v narodni noši veliko pozlačeno liro, ovito z državno trobojnico, poleg nje pa sta stopali na vsaki strani po dve oblečeni deklici. Sledila je godba »Sloga«, nato številni narodne noše (same brhke Moščanke) in za temi Pevsko društvo s praporom. Kjerkoli je šel sprevod, povsod ga je občinstvo toplo pozdravljalo. Glavna množica pa se je zbrala k sprejemu pred bolnico. Sprevod se je z gosti vračal po Zaloški cesti k Erbežniku. Tu jih je pred hišo pozdravil z lepim nagovorom predsednik Pavčič, malo dekle v narodni noši pa je deklamiralo prigodno pesmico v pozdrav. Nato se je razvila na Erbežnikovem vrtu prav prijetna zabava z godbo in plesom — vrli Moščanci so ji dali ime narodno veselje — ki je trajala pozno v noč v posebno prijetnem domačem razpoloženju. Na veselici, ki je bila tako številno obiskana, da bi si bolj ne mogli želeli, je bil tudi skladatelj Adamič in številni zastopniki društva. Je predsednik Pavčič razdelil zaslužnim članom diplome. Odlikovanih je bilo več najstarejših pevcev, častni predsednik Zupan, baron Coddelli, dobrotnik tovarnar Medic in Vladko Pfeifer.

Tako so se enkrat Moščanci tudi pred ljubljansko in drugo publiko prav lepo postavili in pokazali, da so tudi delavske Moste visoko kulturne. Jubilej naj bo v ponos vsem pevcom, občini, pa tudi vsem občanom, ki so nas Ljubljancane tako prijetno presenetili. Le naprej po tej poti!

Jz Dravske banovine

d Češkoslovaški minister za trgovino na Bledu. Dne 2. avgusta je prišel na letovanje na Blede minister za trgovino CSR g. dr. Matoušek in se nastanil v hotelu Jekler.

d Ravnateljstvo drž. klasične gimnazije v Ljubljani javlja, da bo vpisovalo učence v I. razred 26. avgusta od 9. do 12. ure. Sprejemalo bo pa prijave tudi prejšnje dni. Pri prijavi za vpis mora predložiti vsak učenec izpričevalo o z dobrim uspehom dovršeni osnovni šoli in krstni list, da je v tem kalendarskem letu dovršil ali da dovršuje 10 do 13 let. Vsak učenec mora napraviti sprejemni izpit. Ta bo 27. avgusta. Zahteve sprejemnega izpita so obrazložene na oglasni deski zavoda.

d Ravnateljstvo drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani, javlja, da se bodo pričeli ponavljajoči izpiti 26. avgusta. Vse te učence naj se javijo tega dne pred 8. uro v ravnateljevi pisarni. Vpisovanje v I. razred učiteljskega bo 1. septembra, v vse druge razrede učiteljskega, dekliške vadnice in v otroški vrtec pa 5. septembra. Otvoritev služba božja je dne 9. septembra. One učence, ki se nanovo vpišejo, naj prinesejo seboj krstni (rojstni) list in zadnje šolsko izpričevalo, za I. razred je pogoj izpričevalo o nižjem tečajnem oziroma završnem izpitu in ne prekoračeno 17. leto starosti. — Podrobnosti o vpisu in pričetku šolskega pouka bodo pravočasno objavljene v veži šolskega posloja.

d Kongres pravnikov kraljevine Jugoslavije. Ponovno opozarjamo slovenske pravnike na IV. pravniški kongres v Skeplju z izleti na Kosovo polje, Ohridsko jezero in Solun. Priglasijo naj se najkasneje do 1. septembra društvu »Pravniku«. Članarina je za člane svobodnih politikov Din 100, za njih rodbinske člane 80 — dinarjev, za državne in samoupravne uradnike ter pravne pripravnike Din 60, za njih rodbinske člane Din 50.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

Ljubljana

Torek, 4. avgusta: Dominik. Pravoslavni, 22. julija: Bl. Marija.

Nočno službo imata danes lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

* Kolonija ljubljanskega krajevnega odbora Rdečega križa se je vrnila v soboto 1. t. m. s svojega letovanja v Polhovem gradu. Dečki so bili in zdravi; saj so pridobili na teži povprečno 3 kg 5 dkg. Žal, da ni prišel naročeni avtobus pravočasno v Polhov gradec, vsled česar ni mogla kolonija ob določenem uri prispeti pred Mestni dom. V sredo 5. t. m. sprejme ljubljanski krajevni odbor v svojo kolonijo v Polhovem gradu 12 deklic in 17 dečkov od naših rojakov-rudarjev iz Nemčije. Ti otroci bodo dobili brezplačno oskrbo na stroške ljubljanskega oblasnega odbora Rdečega križa in mestne občine ljubljanske. V Polhovem gradu ostanejo do 4. septembra.

* Prijave udeležencev za svečano odkritje spominske plošče prof. dr. Karlu Chodounskému na Jezerskem 15. t. m. za vožnjo z avtobusom Ljubljana—Jezersko—Ljubljana sprejema tajnik Klapálek, Ljubljana, Češka industrijalna banka, telefon 2104 JC Liga, Ljubljana.

* Najlepše slike napravite s fotoaparati ki jih ima v zalogi »Jugoport« A. Rasberger. Ljubljana, Miklošičeva cesta 34. 1436

* Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Konec počitnic. V sredo, dne 5. avgusta t. l. ob 20. sestanek vsega zbora in določilo reda pevskih vaj. V zbor sprejememo dobre pevke in dobre pevce. Odbor.

* Prosvetni odsek narodne strokovne zveze v Ljubljani opozarja vse svoje člane in tudi ostale člane Narodne strokovne zveze, da se je ustanovil tamburaški odsek. Prosimo vse, ki imajo veselje do glasbe, naj se zglase čimprej v pisarni tajništva.

* Oblike najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

* MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 2577! 1470

* Kože je ukradel iz tovarne. Na Masarykovi cesti je policija zasačila ob 21.30 20-letnega kovaškega vajenca Henrika Š., ko je nesel zavoj z osmimi kožami iz boksa v vrednosti 1500 Din. Še se je izgovarjal, da je dobil kože malo pred aretacijo na kolodvoru od nekega, njemu navidezno znanega »Tineta«, zaposlenega pri mestu kot delavec. Kože mu je dal, da jih nese na Dolenjsko in proda. Kje je dobil Tine kože, ni vedel povedati. Najbrže jih je ukradel, ker mu je rekel, naj nikomur ne pravi o tem, da mu jih je on izročil. Policija je po tej izpovedi takoj uvedla zasledovanje in izsledila Tineta v osebi 17-letnega sodarskega vajenca Ivana R. iz Most, ki je priznal, da je kože ukradel na prigovarjanje 21-letnega kovača Martina Z. v Mergenthalerjevi tovarni v Mostah.

* Nesreče. V bolnišnico so prepeljali več ponesrečencev. 4-letnega delavčevega sina Ivana Kolaja iz mestne gramozne jame ob Vodovodni cesti je na Dunajski cesti povozil avto. 30-letna Stana Zagorjanova, stanujoča na Sv. Petra cesti 77, je na veselici Sokola III kuhala s špirom, ki se je vnel in jo opekel po obrazu, rokah in prsih. 50-letni posestnik Janez Meglič iz Strahomera pod Krimom je pal s poda in se poškodoval na levi roki.

* Dve tatvini koles. Neznani tat je ukradel zasebni uradnici Idi Zupančičevi, Galjeviča 7, izpred pisarne dr. Pirca v Cigletovi ulici 1 žensko kolo, vredno 700 Din, ključavničarske-

mu pomočniku Ivanu Vidicu, Galjeviča 162, pa iz veže Jelačinove gostilne na Rudniku moško kolo, vredno 600 Din.

* Tatvine. Posestnici Amaliji Klemenčičevi, stanujoči na Dunajski cesti 100, je bila ukradena z dvorišča kopalna obleka, vredna 390 dinarjev. — Zidarskemu delavcu Juriju Seligoju, stanujočemu v Rečni ulici 3, je bilo ukradenih iz spalnice iz košare za obleko 290 Din gotovne. Tatvino je opazil zvečer, ko se je vrnil z dela. V isti sobi spe poleg njega še štirje delavci. — Mariji Okornovi, železničarjevi ženi iz Luč pri Višnji gori, je ukradel neznan tat na Vodnikovem trgu iz košare črno usnjato ročno torbico s 180 Din gotovine in železniško legitimacijo na njeno ime.

* Neznani zlikovec je ponoči razbil šipo na vratih Slamičeve mesnice v Prešernovi ulici in mu povzročil 700 Din škode, ki pa je krita z zavarovalnico.

Maribor

m Važna konferenca zaradi carinarnice. V nedeljo je prisel v Maribor pomočnik finančnega ministra g. Gospodetič in je konferiral z županom dr. Juvanom o vprašanju carinske pošte in nove carinarnice. V vseh vprašanih je bil dosežen popolen sporazum in je bila tudi sestavljena in podpisana tozadevna pogodba med mestno občino in finančnim ministrstvom. Obe zgradbi se bosta pričeli graditi jeseni ali prihodnjo pomlad. G. pomočnik finančnega ministra je s popoldanskim brzovlakom spet zapustil naše mesto.

m Povratek naših otrok iz Kaštele Lukšiča. Starše, ki imajo svoje otroke v Kaštelu Lukšiču v Dalmaciji, obveščamo, da se dečki vrnejo v Maribor danes ob 17. uri. Pričakujejo jih naj na glavnem kolodvoru.

m Poslovanje denarnih zavodov. Denarni zavodi v Mariboru poslujejo od 1. do 31. t. m. samo dopoldne.

m Za vpokojene učitelje. Vpokojeni učitelji iz Maribora in okolice bodo imeli v četrtek 4. t. m. družaben izlet v Ruše. Odhod iz Maribora ob 13.18, povratek z večernim vlakom.

m Sokolska veselica. Sokolsko društvo v Krčevini-Košakih bo priredilo v nedeljo 15. t. m. ob 15. uri v gostilni Kekec v Košakih društveno veselico.

m Zborovanje orožniških upokojencev. V nedeljo dopoldne so imeli tukajšnji orožniški upokojenci svoj letošnji občni zbor, katerega je otvoril in vodil predsednik g. I. Princ. Vsa poročila o dosedanjem delu so bila soglasno sprejeta in napravljen je bil program za nadaljnjo delo v korist članstva. Pri volitvi je bil izvoljen dosednji odbor z g. Princem na čelu.

m Izlet v Apače. V nedeljo popoldne je odšlo preko 70 Mariborčanov na skupni izlet v Apače pri Gornji Radgoni, kjer je imela tamkajšnja Narodna obrana pod vodstvom agilnega predsednika g. dr. Pečeta svojo vsakoletno narodno prireditve. Izleta so se udeležili zastopniki Narodne obrane, Sokola, kluba »Mejce«, Jadranske straže, Obrtnega društva, Slovenskega trgovskega društva, kolesarskega društva »Perunac« in pevski zbor »Jadrana«. V lepem gaju poleg Apač so bile postavljene mize, paviljoni itd. Obisk je bil zelo velik. Poleg domačih Slovencev in tudi Nemcev ter Mariborčanov so se zbrali tam tudi številni izletniki iz Slovenskih gor, Gornje Radgone in Murskega polja. Vršili so se govori in deklamacije, pevski zbor »Jadrana« pa je zapel več narodnih pesmi. V počastitev radgonskih žrtev je »Jadrana« med potjo zapel na radgonskem mestu »Slava jim!« izletniki so se vrnili pozno zvečer. Tako je naša najkrajnija meja zopet doživela nacionalno manifestacijo.

m Slovestnost na stavbi palače Hranilnice Dravske banovine v Mariboru. V soboto je slavilo delavstvo, ki gradi veliko moderno palačo Hranilnice Dravske banovine v Mariboru na oglu Slovenske in Gosposke ulice slavnostni »likof«. Novo, krasno ozaljšano stavbo, ki je v sirovem stanju že dovršena, so si ogledali tudi ravnatelj in uradniki zavoda, upravni svetniki, stavebniki in arhitekti ter zastopniki tiska. Pred zgradbo jih je pozdravil polir Boruta, odgovoril pa je upravni svetnik g. dr. Štor. Mala deklica je še deklamirala pozdravno pesem in izročila vsem šopke nageljnove. Vsi delavci so prejeli ob tej priliki posebne denarne nagrade in so bili tudi pogoščeni. Združeni podjetji inž. arh. Slajmer in inž. arh. Jelenc ter stavebnik Ivan Zivice, ki palačo gradita, sta priredili povabljenec pri »Orlu« zakusko, pri kateri so govorili g. dr. Štor, Radivoj Rehar, inž. Rehar, inž. Jelenc, Marko Jelenc in drugi. Nova palača bo stala preko 4.000.000 Din.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOBE LAH, Maribor. 1184

m Poroke. Pretekli teden so bili v Mariboru poročeni: Ivan Čibej, mizar in Frančiška Luličeva, služkinja; Stefan Črnivec, dnevnikař in Matilda Neratova, viničarka ter Franc Sinkovič, čevljarji mojster in Stefanija Novakova, zasebna uradnica. Bilo srečno!

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Justina Žižek, rojena Brinovec, žena Šoferja, 27 let; Roza Loscher, rojena Lanz, zasebnica, 73 let; Henrik Zeichen, delavec, 57 let; Andrej Bombek, železničar, 60 let; Ludvik Verdnik, delavec, 67 let; Friderik Gutschy, dijak, 22 let; Miroslav Šijanec, profesor v p., 65 let; Nikola Bensa, orožni mojster, 59 let; Josip Sagaj, zasebnik, 76 let; v bolnišnici pa so umrli: Ivan Žitnik, Josip Pivec, Ana Zima, Edvard Mlakar, Tomaž Kranjc, Gregor Kampof, Vladimir Šturm, Mihel Berdovnik in Jurij Kokot. Naj v miru počivajo!

m Kinematografi. Grajski kino predvaja od včeraj dalje veseloigro »Suzana dela red«, kino Union pa vefilim »Smej se in jokaj« z Al Jonsonom in Sonny Bogem.

m Pijte original »CHABESOL«. 1114 m Stara tatvina. V nedeljo je policija prejela 50-letno Julijano M., delavko brez stalnega bivališča, ker je Antoniji K. iz nezaklenjene kuhinje izmaknila 18 Din drobiža, v gostilni pri

»Roži« pa ukradla klobaso in vino, v skupni vrednosti 40 Din.

m Padec s kolesa. V soboto je padel s kolesa 27-letni železniški kurjač Rudolf Furek iz St. Janja na Dravskem polju in si zlomil ključnico. Zdravi se v bolnišnici.

m Nezgoda dekla. V Kejžarjevi ulici je padel v apno 5-letni Vilko Sternad, sin železniškega sprevodnika in se tako opekel, da so ga morali oddati v bolnišnico.

Oblike moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Aretacije. V nedeljo so bili v Mariboru aretirani: Franc K. radi oviranja pri izvrševanju službenih poslov, Magdalena P. radi spolnega okuženja in suma tajne prostitucije, Rudolf K. radi razgrajanja, Ciril O. radi izdajanja za policijskega agenta, Julijana M. radi tatvine in Martin K. radi razgrajanja in zlobne poškodbe tuje lastnine.

m Ivan Magerle izročen sodišču. Znani veljavolilec Ivan Magerle je bil v nedeljo izročen sodišču. Obenem je bil izročen sodišču tudi neki Ivan H., ker je od njega prevzemal ukradenko blago in ga prodajal. Mimo tega ga je Magerle tudi osumil, da mu je iz skrivališča pod Pohorjem ukradel del plena pri trgovcu Očku na Teznu, in sicer briljantni prstan, zlato uro, srebrno taško ter večjo množico cigare.

m Poskusana tatvina. Na ovadbo hlapca Franca G. iz Sv. Jurija ob Ščavnici je bil v soboto zvečer aretirani posestnik Stefan M., ker je hotel v neki gostilni izmakniti svojemu sopivcu Francu denarnico. Aretirani trdi, da je bil popolnoma pijan in da ni imel namena kraati.

Celje

* Novi policijski stražniki. V nedeljo popoldan so novi policijski stražniki nastopili službo. Obtečeni so v nove lične uniforme, ki so iste kakor jih ima državna policija po vsej državi. Zlasti pa vzbudi pozornost prometni stražnik na vogalu pri Ljubljanski kreditni banki, ki nosi na rokavu trak, na katerem je uvezeno kolo.

* Rešilna postaja v mesecu juliju. V preteklem mesecu je rešilna postaja intervenirala v 45 slučajih, od teh je dvakrat nudila prvo pomoč v ambulanci.

* Smrtina kosa. V Beljaku je 2. t. m. umrl g. Maks Rauscher v 60. letu starosti. Pokojni je lastnik hiše na Glavnem trgu, v kateri se nahaja lekarna »Pri orlu«. Pred vojno je dolga leta sam vodil to lekarno, po prevratu pa se je preselil na Korosko. Bil je tudi podžupan pred vojno. — V javni bolnici je 1. t. m. umrla gđc. Fani Korberjeva, krojačica iz Gosposke ulice št. 14, v starosti 59 let. — 2. t. m. sta v javni bolnici umrli 42letni steklarski mojster g. Rudolf Kolenc iz Zavodne ter 79letna Antonija Pristovšek, gospodinja pri posestniku Sadniku v Sv. Pavlu pri Preboldu.

* Nezgode. 7letni Franjo Slokan iz Gosposke ulice se je v nedeljo v gozdu nad Gozdom restavracijo spodtaknil nad korenino in padel, pri čemer si je izpahnil levo roko. — 29letni trgovec Franjo Šventner iz Vranskega se je v nedeljo zvečer vračal z motornim kolesom proti Vranskemu. Naletel je s kolesom na neki kamen in padel ter si nevarno poškodoval desno koleno. — 18letni Janez Močnik iz Sv. Magdalene pri Zibiku je v nedeljo zvečer pri nakladanju detelje padel in si izpahnil levo roko v ramenu. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski javni bolnici.

* Pretep. V nedeljo zvečer je šel 42letni trgovec Franc K. iz Landeka pri Novi cerkvi iz gostilne domov. Pri tem ga je spremljala večja družba. Na cesti so srečali posestnika Stefana P. Vsi so bil že precej dobro rajpoloženi. K. je vprašal posestnika, zakaj mu je pri seji davčnega odbora odmeril tako visok davek. Prišel se je prepri in pretep. Končno pa je P. trgovca udaril s steklenico po glavi. K. je dobil nevarno rano nad desnim očesom in so ga morali prepejati v celjsko javno bolnico. — V petek ponoči je na cesti v Vojnici neki F. napadel 66letnega posestnika g. Jakoba Kovača in ga z nožem dvakrat nevarno ranil. K. sreči je prišel Kovačev sin svojemu očetu nasproti in ga otel iz rok nevarnega napadalca. F. je bil aretirani.

* Aretiran slepar. Neki brezposelni delavec Josip Sluga je bil aretirani na podlagi tiralice, ker je v Belgiji okradel nekega jugoslovanskega državljanca. Iščejo ga tudi vojaške oblasti ker je pobežnil od vojakov. Doslej ga niso mogli prijeti, ker je imel delavsko knjižico na ime Theodor Wallner iz Nemčije. Knjižico mu je izstavila neka podeželska občina. Izročili so ga sodišču.

Pustolovščina in nesreča pijanih tatov

Skocijan, 30. julija.

Pred tednom so nepoznani nepridipravi ponoči okradli tri posestnike iz Dobrove pri Skocijanu. J. Janškovec so izmaknili voz, posestniku Francu Pirnarju konja in Dujmoviču konjsko vprego. Zanimivo je, da so pokradli omenjene stvari pri več gospodarjih. Celo noč so se nato vozili in popivali po okoliških vaseh, obiskali so Smarješke Toplice, Družinsko vas in Smarjevo. Ob kakš 3. uri jutraj so se v največjem diru pripeljali do gmajne pri Dobruški vasi, kjer jih je doletela nesreča. Pijani lopovi so namreč konja brez priznanja podili, ga splašili in v ovinku je voz izgubil ravnotežje ter se zvrnil na gmajno. Pri padcu se je voz popolnoma razbil. To je vendar lopove nekoliko zbegalo in jima vzel korajžo. Pustili so konja in vse, kakor se je prevrnilo, in se neznano kam porazgubili.

Med tem se je polagoma danilo; okradeni posestnik Janškovec je takoj opazil tatvine in obvestil svoje sosedo, ki pa so z največjim začudenjem in strahom tudi sami spoznali, da so okradeni. Kar najhitreje so poslali po orožnike. Na poti do orožniške postaje pa je sel zapazil razbiti voz. Pozneje je tudi prišlo poročilo, ker se je tatvina hitro razvedela daleč naokrog, da se na njivi, posejani z deteljo, v Stari pase konj z vprego na sebi, ki nima gospodarja. Posestnik Pirnar je takoj odšel v Staro vas in z veseljem ugotovil, da je konj njegov. Posestnik Janškovec ima 1500 Din škode. Orožniki pridno poizvedujejo za storilce.

Tragična nesreča odvetnika dr. Romana Ravniharja

Ljubljana, 3. avgusta.

Popoldne ob 15.30 se je v Gledališki ulici št. 4 v stanovanju svoje matere smrtno ponesrečil odvetnik dr. Roman Ravnihar.

Pokojujnik je sedel s svojo materjo v obednici in se je v pogovoru z materjo spomnil svojega revolverja, ki ga je imel shranjenega pri njej. Rekel ji je, naj mu ga pokaže, da vidi, če je nabil, ker se lahko zgodi nesreča. Ko je imel revolver v rokah in ga je ogledaval, je iznenada počil strel. Samokres se je sprožil in kroglja je zadela dr. Romana Ravniharja naravnost v glavo. Obležal je pri priči mrtve.

Politijska komisija, obstoječa iz zdravnik dr. Avramoviča in nadzornika Močnika, je ugotovila dejansko stanje, nakar so prepeljali pokojnikovo truplo v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Pokojujnik dr. Roman Ravnihar je bil iz znane ljubljanske Ravniharjeve družine. Po končanih gimnazijskih študijah na I. državni gimnaziji je odšel na Dunaj, kjer je promoviral za doktorja prava. Služboval je v ministrstvu zunanjih del v Beogradu, pozneje v Jadransko-Podunavski banki, pred kratkim pa je otvoril v Ljubljani odvetniško pisarno. Star je bil 40 let.

Pokojujniku, ki je bil splošno priljubljen, ljubezniv in visoko izobražen, blag spomin, žalujoci rodbini pa naše najiskrenejše sožalje!

Neznan utopljenec v Dravi

Najbrž ga je reka prinesla iz Avstrije

Marenberg, 3. avgusta.

Marenberški občinski stražnik Simon Ol je 29. julija ob priliki ribjega lova pri dravskem mostu opazil mrtvo moško truplo v valovih Drave.

Po njegovem mnenju je bil to starejši moški, vendar ni mogel nič natančnejšega pojasniti, ker so utopljenca valovi zagrnili, dasi je utopljenca nekaj časa zasledoval. Ker se v zgornjem delu Dravske doline ne pogreša nihče, je najbrže utopljenec iz Avstrije. Ker Drava še vedno ni upadla, bodo našli utopljenca nemara šele čez nekaj tednov kje doli okoli Sv. Lovrenca ali Fale.

Po 10.000 Din je prišel — s ponarejenim čekom

Celje, 3. avgusta.

22letni brezposelni elektromehanik Pari Pristovšek je bil 28. julija izpuščen iz zaporov, kjer je odsedel desetmesečno kazen. Lani je z nekimi ponarejenimi listinami izvajal od raznih celjskih trgovcev večje količine blaga.

Komaj je prišel iz ječe, se je takoj zopet lotil nove goljufije. S ponarejenim čekom je prišel v soboto opoldan v neki denarni zavod in zahteval, da naj mu izplačajo na čeku označenih 10.000 Din. Na čeku sta bila podpisana lastnik tekstilne tovarne g. Josip Bergmann ter njegov obratovodja g. Josip Kovač. Uradnikom se je čez zdel sumljiv, vendar so naročili Pristovšku, naj pride v ponedeljek dopoldne. Ko je v ponedeljek dopoldne prišel, so v denarnem zavodu telefonirali na policijo, kjer so se med tem že informirali pri g. Bergmannu in izvedeli, da gre za sleparstvo. Ko je Pristovšek zapazil, da telefonirajo, je zbežal na ulico, blagajnik pa je stekel za njim ter ga prijel in izročil dolemu stražniku.

Ptuj

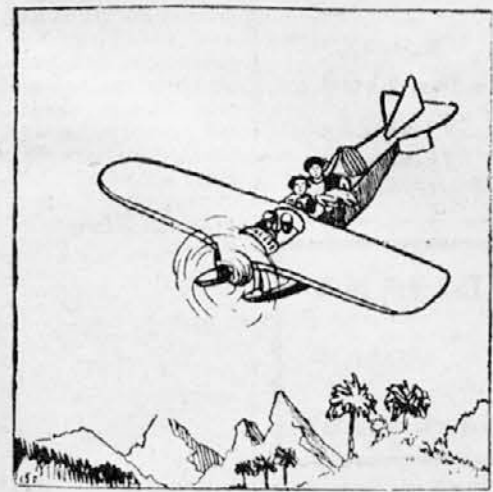
Mistifikacija. Pred nekaj dnevi smo dobili poročilo, da bi bil na »Spierol« g. mag. ravnatelj iz Ptujja vodil petje pevskega zbora mag. uslužbencev. Kakor smo se sedaj prepričali, je bila ta vest grda mistifikacija, kateri smo žal nasedli.

Jesenice

Otvoritev Bat'ove trgovine. Češka tovarna za obuvale Bat'a bo v prihodnjih dneh otvorila svojo trgovino v Ferjanovi hiši na Gospodarski cesti.

Gradbena sezona na Jesenicah je v polnem razmahu. V mestu ne grade toliko, če izvažamo memo poslopje carinarne. Tu več prenavljajo. Toliko bolj pa grade na periferiji mesta, in to ob Gospodarski cesti proti Plavju, v takozvani Juljavi vasi in ob ljubljanski železnici na po-bočju. Grade po večini dve- ali tristanovanske hiše.

Potovanje po zvezdi večernici

150.

Ko so se dobri pogovorili in okrepčali, so z nosili iz nove rakete dele aeroplana, ga sestavili in poleteli preko čudovitih pokrajin tajinstvenega planeta. Spotoma so nabrali več nahrbtnikov diamentov in drugih velikih dragih kamnov ter nalovili nekaj malih ptic in zanimivih živali, da jih poneso s seboj na zemljo.

Veličasten kmetski praznik na Krškem polju

Živinorejska in konjska razstava - Slikovit sprevod okrašenih voz in narodnih noš — številna udeležba iz vse Dravske banovine

Krško, 2. avgusta.

Skozi 6 let se že vrši na zgodovinskem Krškem polju tradicionalni kmetski praznik, ki poslaja z vsakim letom lepši. Kot spomin na »staro pravdo« in na boj, ko so se pod vodstvom Matije Gubca, »kmetskega kralja« slovenski in hrvaški kmetje uprli gospodi, se naše kmetsko ljudstvo bolj in bolj oklepa z ljubeznijo tega praznika, čigar veliki pomen in vsebina vedno globlje prodirata v srce kmetskega človeka ter ga opominjata, kako je treba v najhujši in odločilni minuti biti ves složen.

Jasna in solčna nedelja je privabila v Krško številne množice okoliškega kmetskega prebivalstva. Krško samo pa je bilo svečano in slovesno odeto. Povsod visoki vitki mlaji s trobojnicami in kitami zelenja, raz hiš so plapolale zastave, na več mestih pa so bili postavljeni slavoloki z napisi. Vseposod je dihlo svečano razpoloženje.

Ze lepo uspeli koncert, ki se je vršil na večer praznika v Sokolskem domu, je tvoril lep uvod kmetskega praznika. V zgodnjih jutranjih urah, pa so se že pričele zgrinjati v Krško številne množice, v začetku predvsem kmetski gospodarji, ki so prignali na razstavo svojo živino. Kasneje pa so prispeli tudi gosti in številno kmetsko prebivalstvo.

Razstava živine in konj

Širski in prostorni semanjji prostor vzdolž Save je postal pravo miravljšče. V posameznih vrstah je bila razstavljena goveja živina in konji. Razstavljena živina je bila dokaz lepega napredka naše živinoreje. Videlo se je, da slovenski kmet res ljubi svojo živino. Skozi ves dopoldne je vršila svoje delo ocenjevalna komisija, ki so jo tvorili domači pa tudi ljubljanski živinorejski strokovnjaki. Razstavi je poleg kmetskega prebivalstva prisostvovalo večje število strokovnjakov in osebnosti iz naših gospodarskih krogov. Mnogi kmetovalci so za svojo razstavljeno živino sprejeli lepe nagrade ter s tem priznanje za svoje umno in dobro gospodarstvo. Razstava je v gospodarskem oziru zelo izpopolnila vsebino praznika ter dopolnila program zaključila.

Saroviči okrašeni kmetski vozovi

Vse dopoldne so že prihajali v Krško številni okrašeni kmetski vozovi; celo iz Lesc na Gorenjskem so prišli kmetski fantje in dekleta. Pred cerkvijo v Krškem je nastal pisan semanj dan; zbirati so se pričeli okrašeni vozovi in narodne noše. Posamezni vozovi so predstavljali različne prizore iz kmetskega življenja na vasi. Cele tedne se je vrta kmetska mladina pripravljala na ta svoj praznik ter krasila in venčala vozove; v svoji prirodni bistrosti in res narodni fantaziji je pokazala, da zamore pokazati svetlu na svojem prazniku marsikatero zanimivost ter dati prazniku pravo narodno vsebino. Vsa ta pestra in barvita narodna množica se je okoli poldne jela pod vodstvom gosp. Vičiča zbirati v šarovito povorko.

Povorka

Po 12. uri pa se je jela povorka pomikati proti Krškemu polju. Na čelu je šla krška gamilska godba, za njo je jездilo več kmetskih fontov na konjih, vsi so nosili večje jugoslovanske trobojnice. Nato pa so sledili številni okrašeni vozovi. Vsa ta barvita dolga vrsta se je pomikala po glavni cesti skozi Krško, zavila v Leskovec, kjer so ji na trgu pri Bhtkoviču priredili domači fantje zelo lep sprejem, dekleta pa jo obklopavala s cvetjem, ter se vila dalje mimo Koritnika proti Zadovniku in Celini na slavnostni prostor. Na vsej poti je velika množica prebivalstva občudovala slikovito kmetsko povorko. Kmetska mladina na okrašenih vozovih pa se je tudi razgibala; mladiči so mlátili, predice predle, tesarji tesali, terice trle lan, gošci pa nenehoma godli in fantje peli slovenske narodne pesmi.

Na Celino, kjer je čez noč zrasla pravcata kmetska nasebina paviljonov, šotorov, tribun in še drugih reči, so se jele usipavati tisočere množice prebivalstva skozi slavolok z napisom: »Dobrodošli in pozdravljeni sinovi in hčere naših kmetskih bč«. Občudovali del zgodovinskega polja je postal pravo miravljšče, kjer se je živahno gibala nad deset tisoč številna množica ter nestrpnost pričakovala tekme in dirke.

Konjske dirke

Okoli 15. ure je g. Anton Gliha, predsednik »Jahalnega in dirkalnega društva v Krškem«, otvoril popoldanski program kmetskega praznika — konjske in kolesarske dirke. Šum in razgibanost množice se je umiril, zavladalo je skrbno pričakovanje. Častno tribunso so zasedli številni odlični gosti, med njimi bivši minister Ivan Pucelj, čezki načelnik dr. Šiška, banski zastopnik dr. Čeh, načel. kmet. od. v p. Sanein, dr. Janko Rajar veterinar, ataše, dekan Kurent iz Leskovec pri Krškem, in še mnogo drugih.

Na evidenčni tribunji pa je pričela postovati komisija, ki ji je načeloval Fran Zupančič, župan iz Rakovnika in predsednik tamšnjega Konjerejskega društva.

Rezultat dirk

1. Dirka za 3 do 4-letne konje — proga 1800 m.
1. nagrada »Dankos«, lastnik Cvetko Zorko iz Družinske vasi, čas 4:30 minut.

2. nagrada »Bečers«, lastnik Henrik Kužnik iz Vidma, čas 4:35 minut.

2. Dirka za 5 letne konje — proga 2700 m.
1. nagrada »Čardaš«, lastnik B. Hofbauer iz Krškega, čas 4:49 minut.

2. nagrada »Finiš«, lastnik I. Recelj iz Št. Jerneja, čas 5:26 minut.

3. Enoprežna dirka za ameriške dirkače — proga 2700 m.

1. nagrada »Posilnic«, lastnik I. Krušič iz Ljubljane, čas 4:05 minut.

2. nagrada »Finiš«, lastnik F. Sagaj iz Repenj pri Vodicah, čas 4:19 minut.

4. Dvoprežna dirka — proga 2700 m.

1. nagrada »Silni in Branko«, lastnik F. Kerin iz Sv. Križa, čas 6:5 minut.

2. nagrada »Čardaš in Marica«, lastnik B. Hofbauer iz Krškega, čas 6:51 minut.

5. Jahalna dirka — proga 1800 m.

1. nagrada »Zorac«, lastnik I. Lišej iz Zgor. Sušice, čas 2:31 minut.

2. nagrada »Silni«, lastnik F. Kerin iz Sv. Križa, čas 2:34 minut.

S tem so bile konjske dirke zaključene; sledila je še dirka kolesarjev, kjer je po zelo napeti borbi odnesel prvo nagrado Fran Medvešek iz Krškega, drugo Jože Rojec iz Ardrege pri Raki, tretjo Vladimir Merhar iz Brežic. Tudi kolesarskim tekmam, ki so oficijelni program praznika zaključile, je zbrana množica z zanimanjem sledila. Razglasilo se je rezultat posameznih dirk ter se razdelile nagrade. Zatem pa se je vršila velika kmetska narodna veselica, ki se je med vrstami številnega prebivalstva razvila v prijetno in domače razpoloženje. Pa tudi letalo ljubljanskega »Aero klub« ki je priletelo že v jutranjih urah v Krško in pristalo na Krškem polju, kjer ga je občudovala številna množica kmetskega ljudstva, se je polagoma dvignilo ter po daljšem kroženju ubralo pot skozi večerni zrak proti Ljubljani.

Kočevje

Izpitni. Gimnazijsko ravnateljstvo razglasa, da se bodo vršili popravni izpiti od 24. do 26. avgusta.

Gospodinjki tečaj. Kolo jugoslovanskih sester v Kočevju namerava prirediti v jeseni tromesečni tečaj — če se bo prijavi dovolj interesentov. Prijave je treba izročiti do 10. avgusta predsednici ali tajnici podružnice.

Iz Roga. Zaga na Rogu je bila od 9. julija za precejšen čas ustavljena obrat, in sicer radi pomanjkanja vode.

Redkost. Iz Wetrenbacha poročajo, da je neka pastirica videla srno z osmimi mladiči, ki se je mirno pasla nedaleč od živine. Najbrže isto skupino je videl neki pastir v okolici Kočevske reke.

Bučka

Lopaticio si je zlomil. 1. avgusta se je težko ponesrečil 61-letni Janez Lekše iz Laz pri Bučki. Sel je v klet po vino za delavce. Med potjo pa je po ne previdnosti stopil na kamen in padel. Zlomil si je lopaticio. Zlomljena kost mu je izstopila. Ponesrečenca so nesli v hišo in hoteli so mu nato uravnati kost, kar pa je Lekšeta tako bolelo, da je padel v nezavest. Lekše ima nenavadno smolo. Leta 1917 si je zlomil nogo pod kolenom in morali so mu jo amputirati. Od sedaj je nosil umetno nogo, katera pa mu ni bogsigavedi koristila. Ker je bila že obrabljena in jermenje raztegnjeno; tudi to je nekoliko povzročilo nesrečen padeč. Proti večeru so ga odpeljali v novomeško bolnico k usmiljenim bratom.

Ta teden bodo začeli graditi carinarico na Jesenicah

Jesenice, 3. avgusta.

Vse priprave za gradnjo velike nove carinarice na Jesenicah so končane. Tudi dni so odmerili prostor in začrtali temelje za gradnjo tega poslopja, ki ga bo gradila ljubljanska stavbna družba Tönnies kot najnižja ponudnica.

Graditi bodo pričeli še ta teden. Carinarica bo zgrajena na takozvani »Zalah« ob Gospodarski cesti.

Dva nova mostova na Jesenicah

Jesenice, 3. avgusta.

»Jugoslovanci« je že poročal, da grade na Jesenicah dva nova železobetonska mostova, in to enega preko Save v Kurjo vas in enega čez »Jesenice« pri žagi ob cesti, ki vodi v Plavški rovt. Prvi ima tudi to posebnost, da je pot za vožnjo ločena od prehoda za pešce.

Mostova sta dogotovljena in so ju pred dnevi izročili prometu.

Marenberg

Smrtna kosa. 31. julija je po daljši težki bolezni preminula v najlepši življenjski dobi gosposdična Berta Lukasoja iz Marenberga. Hudo prizadeti in globoko užalosteni rodbini, ki je v zadnjih letih izgubila že tri rodbinske člane, naše sožalje!

Šmartno pri Litiji

Jakovski sejem, ki je eden največjih letnih sejmov pri nas, je bil 27. julija, a se je zelo slabo obnesel. Živine je bilo sicer dosti, ali kupev ni bilo. Povsod ista pesem: kriza!

Nesreča. Gosp. Franc Golobar, tesač iz Ustja, je peljal pretekli teden na kolesu svojo sestro. Nesreča je pa hotela, da sta padla ter si je g. Golobar zlomil desno roko. Moral je k zdravniku.

Neki rogovileži, zlasti oni, ki so jim javni lokali prepovedani, so te dni v poznih urah razgrajali po ulicah. Ovađeni so sreskemu načelstvu v Litiji.

Poljčane

Gasilska prireditve. Pred dnevi ustanovljeno gasilno društvo Zbelovo pri Poljčanah, sedaj naše najbližje sosedno društvo, nas vabi na svojo prvo prireditve, ki bo 9. avgusta. Vršila se bo na vrtu tovarne E. Zelenka. Čisti dobiček je namenjen za nabavo brizgalne ter velja zato društvu podpreti.

Vič

Kanalizacija v viški občini zaradi lepega vremena hitro napreduje. Glavni kanali v Rožni dolini so že položeni in se vršijo sedaj dela na cesti I. na Glinah. Ko bo glavni zbiralni kanal gotov, pridejo na vrsto stranski kanali, na katere bodo potem posestniki lahko priključili kanale iz svojih hiš.

Tombola Prosvetnega društva je v nedeljo popoldne lepo uspela. Na trgu pred župno cerkvijo se je zbralo številno občinstvo, ki je nestrpnost pričakovalo, komu bo sreča naklonila glavne tobojske dobitke. Glavni dobitek, krasno spalnico, je sreča naklonila g. Anji Majdičevi iz Rožne doline. V nedeljo 30. t. m. pa ima tombola Olepševalno društvo v Rožni dolini, nakar že danes opozarjamo cenjeno občinstvo.

Vače pri Litiji

Sokolska prireditve. Ker je dnevno časopisje prineslo, da bo sokolska prireditve na Vačah že 16. t. m., podpisana društvena uprava izjavlja, da bo sokolska prireditve nepreklicno 23. t. m., nakar opozarjamo sokolsko in ostalo javnost. — Društveni uprava.

Litija

Izgubljeno ali tatvina. Dne 16. t. m. je po zabil neki potnik iz Litije v večernem vlaku št. 60-25 večji zavoj z blagom, vrednim 800 Din. V kupeju je bila samo neka gospa, menda Nemka, ki se je neznano kam peljala. V paketu je bil tudi lastnikov naslov.

Iz Šaleške doline

Fotograf v jami. Ravnateljstvo rudnika je dobilo nalog, da predloži generalnemu ravnateljstvu državnih premostov in v Sarajevu fotografske posnetke vseh pomembnejših strojno električnih naprav v jami. V ta namen je ravnateljstvo naročilo fotografa Pelikana iz Celja, ki je v četrtek 30. t. m. ob asistenci rudniškega inženirja gosp. Gostiše in strojnega paznika g. Jelenca in z številnimi delavci nosilci ogromnih reflektorjev fotografiral zasekavalni stroj, stresalne drče, črpalke in dr. Človek ne bi mislil, da je tako fotografiranje zelo naporno!

Večja naročila velenjskega premoga. — Radi večjih naročil premoga, ki jih je prejelo ravnateljstvo rudnika, je odpadlo praznovanje šihla na dan 30. t. m. Podobne vesti o takih naročilih so kajpada vsem rudarskemu življu kakor zelena vejica sredi puščave in žeteli je samo, da se take vesti in še bolj naročila v bližnji bodočnosti »pomnože«.

Nabiralna akcija za oškodovance po toči za one najbolj občutno prizadete kraje je merodajna oblast dovolila — kakor doznajamo te dni. Kraji, ki so brezdvomno potrebni nujne pomoči, so pred vseh deli — i Homovo, Selo, Salek zlasti pa Šentjanž, ki je utrpel največ škode na najpotrebnejših poljedelskih pridelkih. Naj ta akcija zadobi obilo sočutja in vzajemne pomoči pri darovalcih.

Letina kaže blagoslov zemlje, kljub občutni škodi, ki jo je prizadejala škoda preteklih tednov našim kmetovalcem. Zlasti je to videti in opaziti na kmetijah v Škalah, Pesje in Velenje. Posebno krompir se bohotno smeje svoji rasti, ki jo deževje zadnji dni kar najbolj pospešuje.

Orkan je pustošil. V Podkrajju nad št. Iljem je na torek 28. t. m. popoldne ob priliki močnega neurja in nalivov v omejenem pasu zadivjal silen, uničujoč vihar — pravcati orkan, ki je ruval in lomil drevesa, da je bilo grozno. Nekemu posestniku je domalega sesulo tudi kozolec potem, ko je orjaški oreh, borec se z besnim viharjem, telbnil preko kozolca. Sicer je pa neurje na isto popoldne razhladalo in divjalo tudi po ostalih krajih šaleške doline, vendar je omenjena vasica največ pretrpela pod železno roto viharnih elementov.

Mlečne pijače

»Jugoslovan« je v četrtek, dne 16. julija t. l., objavil pod tem naslovom članek, ki mu sledi sedaj nadaljevanje: poglavja o jogurtu.

II.

Opisati bi moral pripravo mleka pod imenom lunge wei, ki je razširjeno na Holandskem, a preidem takoj k napravi jogurta. Jogurt je pri nas že precej udomačen. Iz bolgarske se je razširil zlasti po vojni po vsej srednji Evropi. Zgodovina jogurta je precej zanimiva. Naj samo mimogrede omenim, da se je z jogurtom zdrvil že francoski cesar Franc I., ki si je naročil židovskega zdravnika iz Carigrada, da je prignal v Pariz čredo ovac, od katerih je dobival mleko za cesarjevo zdravilo »jogurt«. Visoko starost bolgarskih pastirjev pripisujejo učinku jogurta. V Nemčiji so izdali slike, ki kažejo, kako mladeniško izgleda mož, ki pije jogurt od 30—80 let. Pa pustimo reklamo, ker bi sicer še dokazovali, da rastejo po mleku tudi dobri lasje, kot je to trdil neki ameriški profesor, ki plešev v mlečnih deželah gotovo še ni videl. Verujmo to, kar nam priporočajo zdravniki, in povejmo ono, kar smo preizkusili.

Dobro jogurt je zdrava pijača, ki pomaga odstranjevati iz čreves gnilobne bakterije. Obenem je osvežujoča in hranilna pijača. Napačno pa bi ravnali oni, ki bi použili naenkrat več porcij jogurta z namenom, da se pozdravi. Kefirja, kumisa se pije v poljubni meri, ker je lažje prebaven, kakor jogurt. Iz lastne izkušnje vem, da zadostuje šibkejšemu želodcu za enkrat ena porcija, dnevno seveda tudi 2—3 porcije.

Jogurt se pripravlja na razne načine. Tako n. pr. vzamejo pri nas navadno kravje mleko, ponekod tudi kozje ali ovčje, ki je še boljše radi večje maščobe. V Nemčiji in Češkoslovaški pa pripravljajo jogurt po želji konsumentov, pa se pri tem ne ozirajo na okus pravega jogurta. Zlasti v Pragi se kosajo v izdelovanju takšnega »jogurta«, ki pa je preje podoben sladoledu kot jogurtu. Jogurt se torej napravi iz kravjega mleka na redko ali bolj na gosto. Čim da-

lje se pusti mleko izhlapevati, gostejši je jogurt in tudi boljši. Pomagamo si lahko tudi z dodatkom suhega mleka v prašku, kakor delajo danes povsod na Češkoslovaškem. Še bolje pa ustrezno okusu, če primešamo polnemu mleku 5 odstotkov smetane.

Na enostaven način si doma pripravimo jogurt takole: Polno mleko nalijemo v aluminijevo, pocinjeno ali lončeno posodo, nakar kuhamo toliko časa, da se spore vsaj ena tretjina vse količine. Da se nam pri kuhanju mleko ne bi prismojilo, je dobro, če v večjo posodo z vodo postavimo manjšo z mlekom in ga tako prekuhamo. Čim je mleko dovolj zgoščen, to je prekuhamo, ga shladimo na 45° C, tako da lonec z vročim mlekom prestavimo v hladno vodo. Najlažje ga ohladimo pod vodotokom ali, če ga obložimo z ledom. Nato cepimo mleko s jogurtovo kulturo, katero si nabavi v kakem laboratoriju ali pa z nakupom jogurta samega v mlekarini. Enemu litru mleka prilijemo eno kavino žličko jogurta. Mleko dobro premešamo, nato pa ga nalijemo v posode po mili volji bodisi v posode po 1/4 l ali večje. Posode postavimo nato v toplo vodo ali kakšen zaboj ob štedilniku, kjer mora ostati vsaj dve uri ob toploti 40—45° C. Proti koncu omenjenega časa je treba jogurt pregledati, če je že strjen. Takoj ko se docela strdi, postavimo steklenice v hladno prostor, po možnosti celo na led.

Dobro jogurt dosežemo, če mleko dovolj zgoštimo ali mu celo primešamo smetano ali suhega mleka, če pazimo na pravilno temperaturo, če mu pridamo dobre kulture in ga dobro shladimo na pravem mestu. Dobro jogurt mora biti toliko trd, da se reže z žlico na male koščke, brez kosmičev in sirotk, dalje prijetno kislastega aromatičnega okusa, nikoli prekisel. Jogurt, v katerem se je pojavila ssiroto, je prestar, preveč kisel ali slabo pripravljen. Zlasti je treba paziti, da se ne pridajo preveč cepiva, ker se sicer preveč skisa. Če pridamo mleku malo kulture, traja strnjenje več časa, doseže pa se dobro strnjen jogurt. Fr. Pavlica.

Sport

Ogromen uspeh ljubljanskih plavčev

Rekordno plavalno prvenstvo juniorjev na Sušaku. — Ilirija si pribori častno II. mesto v državnem prvenstvu.

V soboto in nedeljo se je vršilo na Sušaku državno prvenstvo juniorjev v plavanju. Udeležili so se ga vsi najboljši klubi v državi. Ljubljanski udeleženci so se pokazali enakovrednim najboljšim obmojskim klubom in so zasedli 5 prvih mest z rezultati, ki predstavljajo mednarodno kvaliteto. Organizacija ni bila na višku, tudi poslovanje sodniškega zbora ni zadovoljilo.

Prvenstvo v plavanju si je priborila domača Viktorija s 191 točkami, 2. Ilirija 115, 3. Jadran 72, 4. Primorje 39, 5. Jug 30, 6. Concordia 28; neplasirani Bob 8, KSU 5, Gradjanski 3, Beograd 2.

V waterpolu je končno stanje: 1. Jug 5 točk, 2. Bob 4, 3. Jadran 3, 4. Viktorija 0. Skoki se niso vršili radi nemogoče skakalnice in se bo ta točka vršila danes v Karlovcu. Finalni rezultati so bili:

50 m prosto juniorji: 1. Wilfan (Prim.) 27:2, 2. Birimiša (Jad.) 28:5, 3. Fritsch (Il.) 28:6, 4. Brainović (Jad.) 28:7, 5. Donati (Bob) 29:9, 100 m juniorke prosto: 1. Lampret (Il.) 1:15, 2. Bradač (Il.) 1:21:3, 3. Župan (Vikt.) 1:23:6, 4. Medanič (Vikt.) 1:25:8, 5. Kogoj (Conc.) 1:39, 100 m juniorji hrbtno: 1. Wilfan (P.) 1:16:1, 2. Marčeta (V.) 1:20:3, 3. Ciganović (Jug) 1:20:8, 4. Duvnjak (Jug) 1:21:9, 5. Grkič (Bob) 1:23, 6. Ilić (Jad.) 1:29.

100 m prsno juniorke: 1. Wimmer (V.) 1:32:8, 2. Sever (Il.) 1:34:2, 3. Bier (V.) 1:37:7, 4. Mrkušić (Jad.) 1:38:9, 5. Matota (Conc.) 1:41:8.

4 × 50 m prosto juniorji: 1. Jadran 1:57:8, 2. Viktorija 2:00:6, 3. Ilirija 2:02:6, 4. Concordia 2:06:8, 5. Bob 2:09.

3 × 100 m mešano juniorke: 1. Viktorija I. 4:29:8, 2. Ilirija I. 4:30, 3. Viktorija II. 4:48:3, 4. Ilirija II. 5:11, 5. Jadran 5:16.

200 m prosto juniorji: 1. Wilfan (P.) 2:18:5, 2. Brainović (Jad.) 2:30:8, 3. Ciganović (Jug) 2:31:8, 4. Fritsch (Il.) 2:34, 5. Durman (Beog.) 2:35:2, 6. Duvnjak (Jug) 2:36.

50 m prosto juniorke: 1. Lampret (Il.) 33, 2. Medanič (V.) 34, 3. Bradač (Il.) 35, 4. Wimmer (V.) 35, 5. Župan (V.) 35:8, 6. Letonja (V.) 38.

100 m prsno juniorji: 1. Birimiša (Jadran) 1:22:8, 2. Grkinič (V.) 1:24:3, 3. Laskarin (KSU) 1:26:6, 4. Serček (Gr.) 1:27, 5. Strmac (Conc.) 1:27:2, 6. Ivanović (C.) 1:27:4.

100 m hrbtno juniorke: 1. Wimmer (Viktoria) 1:29:2, 2. Svare (V.) 1:33:3, 3. Lampret (Il.) 1:35:8, 4. Sever (Il.) 1:43:6, 5. Ožimič (Il.) 1:47:2, 6. Matota (C.) 1:48.

3 × 100 m mešano juniorji: 1. Viktorija 3:54:6, 2. Jug 4:00:8, 3. Concordia 4:09:6, 7. Štafet, med njimi Primorje in Ilirija, je bilo že v predtekmovanju diskvalificiranih.

4 × 50 m prosto juniorke: 1. Viktorija I. 2:27, 2. Ilirija I. 2:31:7, 3. Viktorija II. 2:47:6, 4. Jadran 2:54:6, 5. Concordia 2:58:8, 6. Ilirija II. 3:00.

Waterpolo: Jug : Jadran 4:4, Viktorija : Bob 1:0, Jug : Bob 2:1, Bob : Jadran 4:2, Viktorija je odstopila od tekmovanja.

Jugoslavija : Češkoslovaška 2:1 (1:0)

Tekmi, ki se je vršila v nedeljo v Beogradu, je prisostvovalo 15.000 gledalcev. Oba nasprotnika sta nastopila v najavljenih postavah. Naša reprezentanca je dosegla velikanski uspeh, s kakršnim se more pohvaliti le malokatera država. Ko je dal sodnik Langenus (Belgija) končni znak, je bilo navdušenje gledalcev tolikšno, da ga ni mogoče opisati.

Jugoslovani so igrali izredno požrtvovalno in so na ta način parirali tehnično premoč gostov, ki so nastopili sigurni zmage. Od naših je bila najboljša ožja obramba. V krilski vrsti najboljši Marušić. Napad je imel v Zečeviću in Zivkoviću najboljša igrača. Pri gostih je bil najboljši vratar Planička, zelo dobra tudi Kada in Silny.

Državno prvenstvo

Gradjanski : Ilirija 1:1 (0:1)

V Zagrebu je dosegla Ilirija nepričakovano lep uspeh. Iztrgala je »purgerjem« na njihovem lastnem igrišču važno točko ter dokazala, da je enakovredna zagrebškemu klubom. Igra

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona se dobi za nizko ceno Din 20.— vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

OSVALD DOBEIC - LJUBLJANA

Pred škofijo št. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic. D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na debelo!

1794

Na drobno!

Makulturni papir

se poceni proda

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

je zelo trpela radi neznosne vročine. Prvi gol je dosegla Ilirija po Lahu v 24 min. pred odmorom. Mihelčič je izpadla zgolj radi močnega strela Košaka. Lah je nato potisnil žogo v gol. Gradjanski je izenačil v 29 min. II. polčasa na povsem enak način po Stankoviću.

V predtekni obeh rezerv je po krasni igri zmagala Ilirija s 4:3 (1:2) proti zelo surovemu nasprotniku.

Tekmi je prisostvovalo okoli 600 ljubljanskih »drukarjev«, ki so dospeli s posebnim vlakom v Zagreb.

Gstale ligine tekme:

Subotica: Mačva : Gradjanski 1:0 (1:0).

Novi Sad: Vojvodina : Sand 4:1 (1:1).

Maribor — podsavezni prvak

Maribor : Svoboda 6:0 (2:0)

V nedeljo je pred maloštevilno publiko sigurno zmagal Maribor v finalni tekmi za prvenstvo LNP nad prvakom Ljubljane Svoboda. Prvič v zgodovini slovenskega nogometa se je preselilo podsavezno prvenstvo iz Ljubljane v Maribor. Vpoštevati je treba, da v prvenstvu nista sodelovala Primorje in Ilirija. Zmaga novega prvaka je bila sicer zaslužena, vendar je previsoko izražena.

Mariborski sport

SK Železničar : SK Čakovec 5:2 (2:1)

Nogometna tekma, ki se je odigrala na igrišču ISSK Maribora, je bila razočaranje za vse prijatelje nogometa. To, kar smo danes videli, se ne imenuje nogomet, temveč brezmiselno branje žoge. V celi tekmi nismo ničesar drugega videli kot to, kako so se igralci drug drugega udarjali po nogah. O kakšni skupni igri ali kombinaciji ni bilo sledu. Razen tega so se gosti skrajno nedisciplinirano obnašali, tako da je bil sodnik primoran 3 igralce izključiti. Rezultat ne odgovarja poteku igre in bi moral biti SK Čakovec poražen z dvoštevilnim rezultatom.

Sodil je g. Vesnaver. Napravil je to napako, da je žvižgal takrat, kadar ne bi smel žvižgati, kadar bi moral, pa ni.

V predtekni je mladina ISSK Maribora zmagala nad mladino SK Železničarja v razmerju 3:2 (2:1). Sodil je dobro g. Bergant.

SK Rapid : SK Celje 4:2 (1:2)

Celje, 2. avgusta.

Mariborski Rapid je danes gostoval v Celju ter odigral proti SK Celje prijateljsko tekmo. Po obojestranski lepi igri so zasluženoma zmagali Mariborčani v razmerju 4:2.

Gostovanje slavne hazenske družine praške Slavije v Ljubljani

Danes gostuje proti hazenski družini Atene hazena SK Slavije iz Prage, dolgoletni državni prvak v tem ženskem sportu. Tekma se vrši na igrišču Atene v Tivoliju ob 18:30. Predtekmav, v kateri nastopita dva kombinirana tima Atene in Ilirije, prične ob 17:30. Predprodaja vstopnic od Din 5.— do Din 20.— v tajništvo Atene, Dunajska cesta 1a/II in pri oskrbniku Baltazarju na vežbališču Atene v Tivoliju. Pokroviteljstvo nad prireditvijo hazenske tekme praške Slavije proti Ateni je blagovolil prevzeti ljubljanski mestni župan dr. Dinko Puc. Vabimo ljubljansko javnost k obilnemu posetu.

Vsa plesarska, ličarska, sobo- in trkoslikarska dela izvršuje specialna, stara domača tvrdka

Jvan Bricelj

Ljubljana, Dunajska cesta 15

Telefon št. 3307 1599

Cene solčne, delo solidno, postrežba točna. Vzorci moderni.

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Kolesa 1422

po Din 1500.—

»CENTRA«

Ljubljana

Masarykova cesta

Bukova drva

trboveljski premog

pri tt.

»KURIVO«

LJUBLJANA

Dunajska cesta 33

(na Balkanu)

Telefon št. 34 34

Selitive

v Ljubljani, na deželo in obratno, prevoze vseh vrst blaga Vam oskrbi z izurjenim osobljem po zmerni ceni »Brzopromet«, avtoprevoznika družba, Miklošičeva cesta št. 4, telefon 21-82.

Selitive

v Ljubljani, na deželo in obratno, prevoze vseh vrst blaga Vam oskrbi z izurjenim osobljem po zmerni ceni »Brzopromet«, avtoprevoznika družba, Miklošičeva cesta št. 4, telefon 21-82.

Nogavice, roka-

vice, volna in

bombaž

naeeneje in v veliki

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg.

Gospodarske vesti

× Fuzija Standard Oil in Vacuum Oil. Delničarji ameriške družbe Standard Oil Cy of New York in družbe Vacuum Oil Cy so sklenili združitev obeh velepodjetij v novo družbo, ki je dobila označbo »Socony-Vacuum Corporation« in razpolaga s kapitalom ene milijarde dolarjev.

× Priv. izvozna družba kupuje pšenico. Pridelovalci pšenice so prejeli potom sreskih načelstev sledeča sporočila: Priv. izvozna družba je pripravljena nakupovati vsako množino pšenice, tudi kakovosti, ki izkazujejo lažjo hektolitrsko težo kakor je predpis. Tudi se bo nakupovalo pšenico, ki poseduje več primesi kakor je predpisano. Družba pa ne bo kupovala vlažne, muljave in nezdružne pšenice. Za manj vredno pšenico se bodo seveda zaračunali primerni odbitki. Družba sprejema pšenico ob vsakem času, če to dovoljujejo prometna sredstva.

× Vrednostne pošiljke v inozemstvo. V zvezi z novim zakonom o denarju je finančno ministrstvo dovolilo, da se smejo odpošiljati v inozemstvo vrednostne pošiljke do 100.000 dinarjev. Izjemo tvorijo samo one države, ki dovoljujejo protivrednosti manjših zneskov, kakor je gori navedena vsota.

× Poljedelske potovalne razstave. V Banjaluki so gospodarski interesi sklicali anketo, na kateri se je razpravljalo o organizaciji mobilne potovalne razstave kmetijskih pridelkov. Sklenilo se je organizirati razstavo 21 vagonov pridelkov. Istočasno pa se bodo v posameznih krajih vršila podučna predavanja. Ta ukrep gospodarskih krogov je velike važnosti za naše poljedelsko gospodarstvo in bo akcija podjetnih kmetovalcev gotovo uspeša.

× Ameriški surovinski krediti Nemčiji. Berlinski listi potrjujejo predlog Amerike, po katerem se je Amerika obvezala dobavljati nemški industriji surovine z dolgoročnimi krediti. Obrestna mera je bila določena na 4 in pol odst. Skupna vrednost dobavljenih surovin znaša 2 milijardi mark. Predvsem bo Amerika dobavljala žitarice in bombaž. Zelo verjetno je, da se bodo pri tej transakciji pojavile razne zunanje trgovske težkoče. Nemški gospodarski krogi baš s tega vidika niso predlogu posebno naklonjeni.

Borzna poročila

dne 3. avgusta 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 3. avgusta. Amsterdam 2273:44 do 2280:28, Bruselj 787:68—790:04, Curih 1099:35 do 1102:65, Dunaj 792:07—794:47, London 274:12 do 274:91, Newyork 5630—5647, Pariz 221:30 do 221:96, Praga 166:99—167:49, Trst 295:16 do 296:06.

Zagreb, 3. avgusta. Amsterdam 2273:74 do 2280:28, Dunaj 792:07—794:47, Bruselj 787:68 do 790:04, London 274:12—274:94, Milan 295:16 do 296:06, Newyork kabel 5641—5658, ček 5630 do 5647, Pariz 221:30—221:96, Praga 166:99 do 167:49, Curih 1099:35—1102:65.

Dunaj, 3. avgusta. Amsterdam 287:05, Beograd 12:64:50, Bruselj 99:25, Bukarešta 4:22, London 34:27:37, Madrid 64:25, Milan 37:20, Newyork 711:20, Pariz 27:98, Praga 21:07:25, Sofija 5:15, Stockholm 190:50, Kopenhagen 190:15, Varšava 79:59, Curih 138:80.

Curih, 3. avgusta. Beograd 9:09, Pariz 20:12, London 24:93:5, Newyork 513:12, Bruselj 71:60, Milan 26:85, Madrid 46:30, Amsterdam 206:90, Dunaj 72:15, Stockholm 137:35, Oslo 137:25, Kopenhagen 137:25, Sofija 3:71:75, Praga 15:20, Varšava 57:44, Budimpešta 90:02:5, Atene 6:65, Carigrad 2:43, Bukarešta 8:05.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 3. avgusta. Državni papirji: 7% inv. pos. 82:50 bl., vojna škoda 355—358 (354:50, 354, 356), kasa 354—356 (354), avgust 357 bl., dec. 365:50—366 (365:50), 4% agr. obv. 44 do

47, 7% Blaire 70—72 (70), 8% Blaire 79—80:25 (80), 7% pos. hipot. b. 70—71:50, Begluška 59 do 60:50. — Banke: Praštediona 957:50—965, Union 150—155, Jug 67—68, Ljublj. kreditna 120 d., Mednarodna 68 d., Srbska 190 d. — Industrije: Sečerana Osijek 212:50—218, Trboveljska 220—230, Slavonija 200 d., Vevče 120 d. Našička 800 bl., Guttman 110 bl., Danica 63 do 65, Drava 220—235, Dubrovačka 300—330, Jad. pl. 480—520, Oceanija 190 d.

Dunaj, 3. avgusta. Bankverein 104:05, Dunav-Sava-Adria 11:75, Prioritete 91:55, Trbovlje 27:10, Leykam 1:75.

Žitna tržišča

Tendence na ljubljanskem tržišču neenakomerna, brez prometa.

Novi Sad, 3. avgusta. Vse neizpremenjeno. — Promet: pšenica 15 vagonov, koroza 6, moka dva vagona, ječmen 1 vagon, otrobi 1 vagon. Tendence: neizpremenjena.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence 3 vagoni tramov.

Sporedni kongresa NSZ v Trbovljah

15. in 16. avgusta bo kongres Narodno strokovne zveze v Trbovljah. Za kongresne dni je določen ta-le spored: v petek 14. avgusta bo seja upravnega odbora Federacije narodnih strokovnih organizacij iz drugih banovin naše države. V soboto 15. avgusta bo ob 16. uri v gostilni pri Božiču v Trbovljah delegatski zbor NSZ; zvečer je tam pozdravni večer na čast gostom in delegatom. V nedeljo dopoldne ob 9. uri sprejem gostov na kolodvoru v Trbovljah. Po sprejemu sprevod s prapori in godbo v Sokolski dom, kjer bo ob 10. uri kongres narodnega delavstva. Na kongresu bo imel podpredsednik NSZ g. dr. Joža Bohinjec referat: Gospodarski položaj in naša načela. Kongresa se bodo udeležili zastopniki vseh narodnih društev in članstvo NSZ. Ob 13. skupen obed. Popoldne ob 14. bo odločilna nogometna tekma med trboveljskimi klubi za pokal NSZ. Ob 16. velika vrtna veselica z godbo, petjem in plesom v korist brezposelnih in bolnih rudarjev.

Narodno delavstvo se širom naše države resno pripravlja za letošnji kongres, ki bo velika manifestacija narodne in državne misli med jugoslovanskim delavstvom. Na tem kongresu bo tudi slovesno proglašena ustanovitve Jednote slovenskih narodnih strokovnih organizacij, katere sedež je v Pragi. Narodna strokovna zveza prosi bratska društva, da ne bi priredila ta dan drugih svojih prireditvev. Narodno delavstvo in vso javnost pa vabi na kongres v Trbovlje. Polovična vožnja za udeležence je zagotovljena.

Radio

Od 3. do 9. avgusta postaja ne deluje radi čiščenja strojev!

Zagreb, torek, 4. avgusta: 12.20 Kuhinja, 12.30 Plošče, 13.30 Novice 20.15 Poročila, 20.30 Koncert (Ivan pl. Zajc), 23.00 Novice.

Zagreb, sredo, 5. avgusta. 12.20 Kuhinja, 12.30 Plošče, 13.30 Novice, 17.30 Poročila, 17.45 Uvod k prenosu. 18.00 Salzburg, 21.15 Novice, 21.30 Plesna glasba.

Beograd, torek, 4. avgusta: 11.30 Plošče, 12.45 Radio orkester, 13.30 Novice, 19.00 Narodne pesmi, 19.30 Koncert, 20.10 Plošče, 20.30 Zagreb, 22.30 Novice, 22.50 Večerni koncert.

Beograd, sredo, 5. avgusta. 11.30 Plošče, 12.45 Radio orkester, 13.30

Sokolstvo

Slavje Sokola Ljubljana III.

Sokolstvo društvo Ljubljana III., ki vrši veliko vzgojno in socialno delo v severnem delu Ljubljane, je imelo v nedeljo pomemben praznik, otvoritev letnega telovadišča in otroškega zavetišča.

Točno ob pol 10. uri se je pričel pomikati iz telovadišča sokolski sprevod pod vodstvom društvenega načelnika br. Mirka Černeta. Na čelu sprevoda je jahala sokolska konjenica s praporom pod vodstvom br. Čihla, polkovnika br. Popovića in podpolkovnika br. Grčiča. Njim je sledilo 38 Sokolov-konjenikov, nato pa oficirji, gojenci vojne akademije in moštvo 16. artil. polka. Za konjenico je korakala godba »Sloga«, praporji Ljubljanskega Sokola, Sokola I in Siske, starešinstvo župe bratje starosta dr. Pipenbacher, tajnik Flegar, načelnik Vrhovce, Rajec, Saplja, polkovnik br. Jovanović in kapetan br. Stojanović, nato članstvo, naraščaj in deca v krogih, vseh približno 400. Povorka je šla po glavnih ulicah za Bežigradom, povsod burno pozdravljena in obšuta s cvetjem, nato po Dunajski, Aleksandrovi in Bleiweisovi cesti do banske palače, kjer je na balkonu pričakoval povorko ban br. dr. Drago Marušić, mimo katerega je Sokolstvo defiliralo in burno vzklikalo. Ban dr. Marušić je povorko vzdramil pozdravljaj. Pred Napoleonovim sponenikom se je povorka ustavila. Starosta br. Saplja je položil na spomenik krasen venec s trobojnim trakom z vzklikom: »Manom neznanega francoskega junaka! Slava! Bratskemu junaškemu francoskemu narodu! Zdravo! Godba je zaigrala marseljsko, nakar se je povorka po glavnih ulicah, viharno pozdravljena, vrnila na letno telovadišče, kjer je sledila svečana otvoritev.

Sokolstvo je napravilo stik, starosta br. Saplja pa je imel nato slavnostni govor. Najprej je pozdravil zastopnika bana dr. Marušića, načelnika prosvetnega oddelka Josipa Mazija, zastopnika dravske divizije in komandanta artiljerije polkovnika brata Jovanovića, zastopnika mestnega župana br. Antona Likozarja, občinskega svetnika br. Tavčarja in inž. Beveca, predsednika ZKD direktorja Juga, zastopnike Soče, zastopnika sokolske župe ter vse ostale zastopnike bratskih društev. V svojem govoru je na kratko omenil uspehe Sokola III. od ustanovitve 6. julija 1930 do današnje slavnosti, kulturno in socialno delo Sokola za bežigradski okraj. Izrekel je zahvalo vsem merodajnim činiteljem, zlasti banu br. dr. Marušiću, županu dr. Pucu in 16. artil. polku, ki je s svojim vrhlim komandantom pokazal in še danes dokazuje, da sta vojska in Sokolstvo eno, da ju vežejo eni in isti ideali ter cilji. Z vzklikom pravemu Sokolu Nj. Vel. kralju, prestolonasledniku Petru in naši junaški vojski je zaključil brat starosta svoj govor, godba pa je zaigrala državno himno.

Nato je čestital Sokolu III župni starosta br. dr. Pipenbacher. Starosta br. Saplja je nato otvoril letno telovadišče in otroško zavetišče, sokolski pevski zbor pa je ubrano zapel »Iz bratskega zagrljaja«. Sledilo je vpisovanje v spominsko knjigo, nakar je bila dopoldanska svečanost zaključena.

Popoldne točno ob 16. uri se je ob lepi udeležbi občinstva pričela javna telovadba, ki sta jo vodila društveni načelnik br. Mirko Černe in voditeljica sestra Ivanka Pristovova.

Ženska deca (23) je s petjem izvedla prav ljubko simbolične proste vaje po pesnici »Urac, nakar je moška deca (38) najprej strumno izvedla eno prosto vajo, nato pa občinstvo zabavala s šafetnim tekom preko ovir. 15 naraščajnic je dve prosti vaji za zlet v Prago izvedlo prav dobro, enako moški naraščaj (18). Burno pozdravljeni so nato nastopili vojaki (18) 16. artil. polka z vajami s palicami. Izvedba in skladnost sta bili vzorni. Pri orodni telovadbi so nastopile štiri vrste: člani na bradlji in v preskokih čez konja, moški naraščaj v preskokih čez kozo, ženski naraščaj pa čez konja. Vse vrste so pokazale prav lepo izvedene vaje, zlasti na bradlji se je odlikoval naš mednarodni tekmovalac br. Porenta s svojimi vrhunskimi vajami. Dober in lep je bil nastop članice (11) in enako članov (19) s prostimi vajami za praki zlet. Konaj so člani zapustili telovadišče, so med burnimi vzkliki »Živela vojska! prikorakali v polni bojni opremljeni vojaki (28) 16. artil. polka, ki so štiri vaje s puškami brez štetja izvedli vzorno in brezhibno. Javno telovadbo je zaključila vzorna vrsta Sokola I Tabur na krogih, ki je za svoje vrhunske vaje žela navdušeno pohvalo občinstva.

Sokolu III k pomembnemu slavlju naše iskrene čestitke za čim lepši in uspešnejši razvoj! Zdravo!

Veličasten sokolski praznik v Škofji Loki

Škofja Loka, 3. avgusta. Nezlojmljiva in večno živa sokolska ideja je za znago bogatejša. Krasna proslava 25-letnice Sokola v Škofji Loki v soboto in v nedeljo to potrjuje. Mesto je preživljalo dneva, kakršnih je bilo v preteklosti le malo.

Pred Sokolskim domom je bilo postavljenih 5 mlajev, vsa slava pa je bila okrašena s cvetjem in zelenjem. Uvod v jubilej je dala gasilska godba s promenadnim koncertom v soboto zvečer na Mestnem trgu. Istočasno so Dom razsvetljevali reflektorji, na pročelju stavbe pa je odeval obžarjeni transparent sokolskega emblema. Po koncertu se je vršil v veliki dvorani slavnostni občni zbor. Obsežna dvorana je bila nabit polna. Po sokolski koračnici je pozdravil goste starešina društva br. Franc Dušane st. Zatem je slavnostni govornik podstaršina br. Vinko Zahradnik očrtal društveno zgodovino, spominjajoč se tople umrlih bratov in sester. Po državni himni, ki jo je odpel pevski zbor br. Adamca, sta bili z navdušenjem sprejeti udanostni brzojavki kralju Aleksandru in prvemu starešini prestolonasledniku Petru, nakar so bile prečitane številne pozdravne čestitke. Imenoma župe Kranj in Jesenjskega društva je nato izpregovoril br. dr. Maks Obersnel, ki je škofoškemu Sokolu prav iskreno čestital na jubileju in doseženih uspehih s posebnim poudarkom na br. Dolence st., ki mu pri-

redi članstvo burne in dolgotrajne ovacije. Prvi loški vadiatelj br. Bojan Drenik je čvrsto očrtal svoj pozdrav z mislimi na preteklost, potem pa je naraščajnik Bizjak deklariral Zupančičevo »Kovaško«. Po pevskih točkah je br. Debeljak obrazložil osnovo Meškove »Matice«, katere tretje dejanje so takoj zatem prikazali diletantje v skrbni režiji br. Košce.

Zvezdnato nebo je obetalo lep dan. Gasilska godba je priredila budnico ob pol petih. Sokolstvo se je pripravljalo za slavnostno nedeljo. Od vseh krajev so prihajali udeleženci z vozovi, motocikli, avtobusi — po mestu je nastalo najživahnejše vrvenje. Na letnem telovadišču Sokola so pričele takoj jutraj skušnje. Dopoldne je položilo društvo na grob staroste br. Slavka Flisa lovorjev venec, škofoškemu Sokolu so se oddolžili spominu svojih pokojnih bratov in sester. Točno ob 11. uri se je pričela viti izpred telovadišča veličastna povorka, ki so jo otvorili Sokoli-jezdci. Godbi Sokola I iz Ljubljane so sledili praporji Tržiča, Gorenje vasi - Poljan, Korške Bele - Javornika, naraščaja iz Kranja in Jesenice in župe Kranj. Za načelstvom in starešinstvom so se zvrstile dolge kolone gostov, članstva, naraščaja in dece, oficirski zbor, za temi je strumno korakala četa vojakov, sledila je godba škofoških gasilcev pod vodstvom g. Ravniharja, nakar so se s praporom v sprednjem vrstilu škofoškemu oddelku članov in članic, obogaj naraščaja in dece.

Na Mestnem trgu je nagovoril zbrano množico notar br. Stevo Sink. V krasnem, globoko zamišljenem govoru se je spominjal govornik žrtev Deisingerja in Gosarja, ki sta se kot srbska oficirja borila proti Avstriji, ter zdravnika dr. Jamarja, ki je pred vojno tako zelo pomagal našim fantom. Zupan Josip Hafner je pozdravil Sokole v imenu mestne občine, potem pa je stopil na oder polkovnik in komandant mesta

br. Milorad Radović, želeč Sokolu največ uspehov, ker je Sokol največji prijatelj domovine. V priznanje te globoke sokolske misije pripne nato Radović na loški prapor spominski trak, dar oficirjev, z napisom: Složno in snažno napred! Oficirji 52 pp. S. Mici Keršmančeva okiti nato prapore z lipovimi vencii. Poslednji govornik br. Horvat se spominja vladarja, prestolonaslednika in br. Gangla. Po odigrani državni himni gre sprevod po mestu naprej skozi Karlovec in nato k razhodu.

Popoldanski telovadni nastop je pričel z rokometno tekmo med hazensko družino Zarje iz Kranja in Loko z zmago domačinov 1:3. Ob 15. uri je na telovadišču pričela telovadba, ki ji je prisostvovalo ogromno ljudstva. Na tribunah so se zbrali mnogi odličniki: sreski poglavar Fran Znidaršič, župan Ciril Pire, vodja sreske izpostave Franjo Levičnik, komandant mesta Milorad Radović, podpolkovnik Markulj in Bakić i. dr. Ženska deca (65) je pod vodstvom Anice Ankeletove izvajala zletne proste vaje. Članice (77) je pripeljala načelnica s. Linke Elza in moško deca (92) Danilo Brdon. Nastopu vojakov (96) pod poveljstvom poročnika br. Vodeba Lea, so sledile skupinske vaje moškega naraščaja (25), nakar so vsi telovadeči oddelki prikorakali pred tribuno, kjer je izročil po krasnem nagovoru načelnik učitelj br. Horvat Rudolf naraščaju prapor. Čim je godba odigrala državno himno, je zletela v zrak raketa, ki se je razvila v dolgo državno trobojnico.

Drugi del telovadnega nastopa je otvoril ženski naraščaj (44). Nastopili so nato člani (104), sledile so raznoterosti, ljubka narodna kola (32), 65 telovadecev s Potočnikovimi vajami in za zaključek U boj (9).

Po telovadbi so se zgrnile množice v Sokolskem domu, kjer se je razvila ob silni udeležbi ljudstva nekaljena zabava.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VIII. No. 1857/3. 2155

Razglas

V registru pomožnih blagajn se je pri Trgovski samopomoči, reg. pom. blagajni v Mariboru, vpisala izprememba pravil v §§ 1—7, 10, 11 in 15.

Izpremembe pravil se nanašajo zlasti na delokrog blagajne, določbe o vpisninah, prispevki za rezervni sklad, letna vplačila za upravni sklad, glede izplačevanja posmrtnin ter glede državnega nadzorstva.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 28. julija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 261—26/30—2. 2165—3—1

Oklic.

Pri podpisnem sodišču so se nabrali nekateri predmeti, izvirajoči iz raznih kazenskih postopanj.

Ker so lastniki teh premetov neznani, se pozivajo, da se zglašajo najpozneje v enem letu od dne zadnjega razglašanja tega oklica v »Službenih objavah« in dokažejo svojo lastninsko pravico, ker bi se po brezuspešnem poteku tega roka predmeti prodali in izkupilo oddalo fondu za zidanje kazenskih zavodov. Pozneje bi morali upravičenci uveljaviti svoje lastninske pravice tožbenim potom napram državi.

Natančen seznam predmetov je razviden iz oklica na sodni deski pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Predsedništvo dežel. sodišča v Ljubljani,
dne 30. julija 1931.

*

E 49/30—16.

Oklic.

Tožeča stranka Gobec Jožef iz Studenic, zastopana po drju. Prus Antonu, odvetniku v Konjicah je vložila proti toženi stranki Kragelj Benediktu, trgovcu v Zbelovem, zast. po drju. Macarolu Franju, odv. v Konjicah, radi 5000 Din s pripadki k opravični št. C 49/30 tožbo.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja g. Fink Mihael, hranilnični uradnik v Konjicah za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Konjicah, odd. II.,
dne 17. julija 1931.

*

E 345/31.

Dražbeni oklic.

Dne 21. avgusta 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Florjan vl. št. 45.

Cenilna vrednost: 27.422 Din 80 p. Vrednost pritlikline: 45— Din; najmanjši ponudek: 18.283— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, si-

cer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Sočtanj,
dne 26. junija 1931.

*

E 356/31—11.

Dražbeni oklic.

Dne 5. septembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Planina vl. št. 35.

Cenilna vrednost: 56.607'40 Din; najmanjši ponudek: 37.750'— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kranjski gori,
dne 27. julija 1931.

*

E 282/31—10.

Dražbeni oklic

Dne 17. septembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Pištanj vl. št. 21 do 24.

Cenilna vrednost: Din 17.178, po odbitku služnostnih pravic v znesku 8599'35 dinarjev, polovica (čista) tedaj Din 4299'67. Vrednost pritlikline: Din 200'—; najmanjši ponudek: Din 2866'50.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Kozje,
dne 29. julija 1931.

*

E 277/31—10.

Dražbeni oklic.

Dne 22. septembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Križje vl. št. 141.

Cenilna vrednost: Din 24.961'30. Vrednost pritlikline: Din 320'—; najmanjši ponudek: Din 16.650'—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kozjem,
dne 30. julija 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme:

884. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 23. junija 1931.

Besedilo: Karel Frank & Komp., družba z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Pražarna vseh kavi-nih primesi in surogatov pod zaščitno znamko »Kafekoc«.

Družbena pogodba z dne 6. junija 1931. Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Višina osnovne glavnice 20.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini 20.000 dinarjev.

Poslovodje: Walland Robert, trgovski zastopnik v Ljubljani, Škofja ulica št. 8; Zore Marija, zasebnica v Ljubljani, Gledališka ulica št. 12.

Prokurist: Zore Rudolf, trgovec v Ljubljani, Gledališka ulica št. 12.

Za namestovanje upravičen: Poslovodji zastopala družbo in podajata za družbo pravno obvezne izjave kolektivno oba skupaj ali pa poslovodja Walland Robert kolektivno s postavljenim prokuristom Zore Rudolfom. Istotako podpisujeta firmo družbe obih poslovodji kolektivno ali pa poslovodja Walland Robert kolektivno s postavljenim prokuristom na ta način, da podpisano, tiskano ali s štampljko odtisnjeno besedilo trditev pristavi oboje poslovodji kolektivno ali pa poslovodji Walland Robert kolektivno s postavljenim prokuristom — sedaj Zore Rudolfom — lastno-ročno svoja podpisa. Prokurist postavi k svojemu podpisu označbo, ki označuje prokuro »pp« (per procura).

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 20. junija 1931.

Firm. 562/31 — Rg C IV 291/1.

*

885. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 15. junija 1931.

Besedilo: Mizarstvo »Sava«, družba z omejeno zavezo.

Obratni predmet: Izdelovanje in prodaja vseh v mizarstvo stroko spadajočih predmetov.

Družbena pogodba z dne 8. januarja 1931. Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Višina osnovne glavnice: Din 8000'—.

Na to vplačani zneski v gotovini: 8000 dinarjev.

Poslovodja: Zupančič Franc, mizariski mojster v Ljubljani, Kolodvorska ul. št. 18. Poslovodja zastopa družbo samostojno in podpisuje za njo tako, da pod tiskano, pisano, s štampljko ali kako drugače odtisnjeno besedilo trditev podpisuje svoje ime.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 13. junija 1931.

Firm. 533/31 — Gg. C IV 285/1.

*

887. Sedež: Nemški rovt.

Dan vpisa: 22. junija 1931.

Besedilo: Janez Medja.

Obratni predmet: trgovina z lesom.

Imetnik: Medja Janez, Nemški rovt št. 4.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 20. junija 1931.

Firm. 559/31 — Rg. A VII 62/1.

*

888. Sedež: Vič.

Dan vpisa: 27. junija 1931.

Besedilo: Terpin Anton.

Obrtni predmet: trgovina z deželnimi pridelki.

Imetnik: Terpin Anton, trgovec na Viču, Tržaška cesta št. 12.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 25. julija 1931.

Firm. 714/31 — Rg. A VII 64/1.

Razne objave

2166

Vabilo

na IX. redni občni zbor,

ki ga bo imela

Zadružna banka v Ljubljani
dne 19. avgusta 1931. ob 16. uri v bančni posvetovalnici v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 13.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1930.
 2. Poročilo nadzorstvenega sveta.
 3. Odobritev bilance za leto 1930.
 4. Volitev v upravni svet.
 5. Volitev v nadzorstveni svet.
 6. Slučajnosti.
- Po § 14 bančnih pravil se smejo udeležiti občnega zbora oni delničarji, ki so položili pri Zadružni banki v Ljubljani najpozneje šest dni pred zborovanjem vsaj po deset delnic.

Upravni svet.

*

2157

Objava.

Izgubil se je obrtni list za lončarsko obrt na ime Škerlat Adam, Moščanci št. 60, ki ga je izdal civilni komisar v Murski Soboti 2. maja 1921 pod št. 4152.

Prograšam ga za neveljavnega.
Škerlat Frančiška, s. r.,
Moščanci 60.

P. Ripson:

28

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Hotel je klicati na pomoč, toda od groze mu je glas zamrl v grlu. Njegov boj z vampirjem je trajal samo nekoliko sekund. Nebo je bilo pokrito z oblaki in vladala je popolna tema. V daljavi par metrov nad seboj je Robert videl žareti oči nestvora, ki je letal po zraku in brezdvomno čakal ugodne prilike, da se spet vrže na njega. Robert je mislil, da je izgubljen. Sedaj je spoznal, da je Mars, o katerem je mislil, da je neobljuden, poln strašnih zverí, in da se nahaja noč in dan v smrtni nevarnosti. Pomoči ni mogel pričakovati od nobene strani, navezan je bil le na samega sebe. Kljub strahu, ki mu je bil kot led legel v vse ude, je razmišljal o obrambi in naenkrat mu je šinila izborna misel v glavo.

— Ogenj, je zaklical s hripavim glasom, ogenj... Te nočne pošasti se morajo bati ognja.

In kot blazen je skočil s svojega ležišča, in v divjem diru tekkel do ognja. K sreči je še veselo gorel. Robert je zagrabil dolgo poleno, ki je na enem koncu gorelo ter ga zalučal proti svojemu sovražniku, ki mu je bil po zraku sledil. Za trenutek je leteči ogorek razsvetlil naravno grozno pošast. Najbujnejša fantazija srednjega veka ne bi bila mogla iznajti takšnega demona.

Predstavljajte si netopirja, velikega kot človeka. Poleg kril je pa imel še posebej štiri noge z ostrimi dolgi-

mi kremplji. Glava je bila podobna človeški glavi in na obrazu te pošasti je bilo videti, da je divja in krvoločna. Rdeče oči so se svetlikale, nos je bil kratek in zavihan, ustnice so bile ozke in krvavordeče, uhlji pa dolgi, kratka, zver je bila naravnost ostudna. Robert je natančno videl vse te malenkosti in bil je tako divji, da je prijel za drugo, manjše poleno ter ga zalučal proti zverí. To pot jo je zadel v trebuh. Vampir je žalostno zajavkal in padel na tla. Robert je zagrabil najbližje poleno in tekkel proti njemu, da ga ubije, toda vampir ni bil težko ranjen in skakal je po tleh kot kakšen kenguru ter se umikal Robertu, ki mu je sledil. Nazadnje se mu je posrečilo, da se je dvignil v zrak in odletel je ter mu izginil izpred oči.

Nekoliko pomirjen se je Robert vrnil k ognju in navisoko plapolal v zrak. Robert je sedel tik ognja in kot metal nanj nova polena, tako da je kmalu velik plamen visoko plapolal v zrak. Roret je sedel tik ognja in kot vsi samotarji je pri razmišljanju glasno govoril:

— Mislim, da se mi po dnevi ne bo treba bati teh vampirjev, kajti ni dvoma, da so, enako kot vse vrste netopirjev, nočne živali in se boje dnevnih svetlobe. Zaenkrat moram bedeti do konca noči in paziti, za naslednjo noč pa si moram poiskati kakšno volilno ter nje vhod zapreti z leseno rešetko, drugače se mi lahko zgodi, da se iz spanja mirno preselim v večnost, na kar za enkrat še nikakor ne mislim. Z mastjo ptičev in suhim srobom si bom napravil svetiljko, ki jo bom postavil pred vhod in ta bo gorela vso noč in preganjala vampirje.

Robert je s strahom mislil na ostudno žival, ki jo je bil videl, in pri najmanjšem šumu je preplašeno divgnil glavo in strmél v noč, boječ se, da naenkrat zapazi žareče oči nestvora. Ponovno se mu je zdelo, da čuje lahno udarjanje kril.

— Kaj če bi privedel druge seboj? se je spraševal s strahom. Kako naj se branim zoper jato vampirjev, če mi zmanjka gorečih polen?

V svoji nervozni se je videl, kako leži onemogel na tleh in kako se nanj sklanjajo vampirji ter mu skušajo sesati kri. Vedno bolj ga je obhajal strah pred neznanim. Kakšne nestvore bo še srečal na tem čudnem svetu, ki je obljuden s samimi strašnimi zvermi? Take in enake misli mu je odgnala jutranja zarja, ki se je pokazala na obzorju in dobro uro pozneje je že vzšlo solnce. Začel je prepevati in se norčevati iz nočnih nestvorov. S solncem se mu je vrnilo upanje, ki ustvarja velika dela.

— Jaz sem pa res bedast, si je dejal. Z jakostjo svojih človeških mišic, ki je še povečana radi zmanjšane privlačnosti, in s svojim ognjem bom pognal v beg vse te proklete netopirje. Zaenkrat, pustimo jih in pojdemo zajuterkovat.

Veselo je gledal pokrajino v svitu jutranjega solnea. Lahne meglice so se dvigale iz močvirja in izginjale. Vetrč se je poigral s trsjem. Stopil je k vodni mlaki in se v njej ogledoval. Pred vsem je pogledal rano na svojem vratu. Ni bila ravno nič posebnega: rdeče podplute točka, na robu nekoliko otekla. Vendar ga je to zaskrbelo.

V modernem slogu zidana cerkev. Na sliki vidimo novo katoliško cerkev v Krefeldu v Nemčiji.

Ponočno življenje v vlemestu

Puščoba in dolga vsespovsod

Pariz. Ponočno življenje v tem mestu luči, ki je bilo takoj po vojni in pa v zlati dobi denarne papirnaté poplave nad vse živahno — da ne rečemo predivjano in razbrzdano — se je dandanes skoro popolnoma nehala. Kar danes v Parizu še ponočuje, to so večinoma bogati Amerikanci, in če teh ne bi bilo, bi bil Pariz ponoči miren in tih kakor kakšno podeželsko mesto. Parižani sami pravijo, naj si gre ogledovat zabaviški del mesta tisti, kdor hoče namenoma postati slabe volje... Največ zabaviš je namreč v tem delu mesta takih, da pride na vsakega gosta po en natak in po en saksofon!

Podjetniki pravijo: »Montmartre est mort, vive Montparnasse«. (Na Montmartru in na Montparnasse-u je največ zabaviš; Montparnasse pa je novejši in modernjši.) Pa tudi Montparnasse je danes mrtev. Podjetniki so hoteli iz Montparnasse-a napraviti ameriški Montmartre, doseglji pa so le to, da so napravili tam eno samo veliko plesišče najbolj temne vrste. Nekaj časa je še šlo, dokler so imeli Amerikanci preveč dolarjev; toda počasi so se tudi Amerikanci naveličali večnega modernega hopsanja in ripsanja, in ko je Ameriko zadel še občutni gospodarski polom, je bilo konec dolarjev in konec zabave. Danes je v Parizu več nočnih lokalov zaprtih kakor odprtih. Ljudje so se razšli, ker so se naveličali plačevati slab šampanjec po 250 frankov. Pariška mladina pa se zabava po svoje — doma.

Bruselj: Bruselj so imenovali nekdanj »mali Pariz«. Danes pa je življenje v Bruslju ponoči precej dolgočasno, ker imajo tam neke posebne vrste prohibicije (prepoved alkohola). Belgijane namreč lahko pije, kolikor hoče, toda v javnem lokalu ne sme uživati alkoholnih pijač, ampak samo doma; in še če hoče piti doma, ne sme kupiti manj pijače kakor dve litra. Kdor pa poskusi vtihotapiti alkoholno pijačo v javen lokal, dobi opravo s policijo. Policija ima namreč poseben odelek, ki hodi od lokala do lokala in poduha vsak kozarec — gorje mu, ko ga zalotijo. Denarne kazni so namreč silno visoke! Policija ima pravico pregledovati tudi »privatne klube. To postavbo je predložil socialist Vandervelde. Vsi ostri ukrepi pa nič ne pomagajo in v Bruslju vidiš na ulici vedno dovolj ljudi, ki se jim pozna, da so precej globoko pogledali v kozarec.

Rim: V Rimu moraš biti zvečer miren in

tih. Samo v bližini »korzac« je nekaj lokalov, kjer smeš zvečer posedati do dveh zjutraj, če se podnevi nisi pregrešil zoper postavo. Vina pa ne smeš piti preveč, kajti vlada zahteva mir in delo in disciplino. Rim je ob 11. uri ponoči kakor izumrl, kajti zjutraj je treba vstajati zgoraj — tako hoče vlada. Zabavaš se lahko samo še v hotelih, ampak ta »špasc« je silno drag!

Vse kaže na to, da se je lotil cele Evrope strahovit povojni maček in nekateri ljudje pravijo, da čutimo tega mačka tudi v Ljubljani...

Goljuf velikega formata

Takoj po svetovni vojni je bil svet kar preplavljen raznih pustolovcev in podobnih tipov, ki so poskušali izrabiti splošno tedanje razburjenost in zmešnjavo v svoje sebične namene. Dosti takih »ženijev« je že dosegla trda roka pravice, dosti pa se jih je tudi izmuznilo in šele danes po preteku mnogo let se policiji posrečuje, tu in tam vloviti kakšnega »debelega« tiča.

Med povojne sleparje velikega formata spada brez dvoma tudi Otokar Hobl, sin nekdanjega avstrijskega generala, ki je te dni stal pred dunajskim sodiščem. Ta junak dneva je že leta

1922. poneveril nekemu vrtnarju na Češkem pol milijona tedanjih kron, ki so bile takrat še precej vredne, potem pa je pobegnil in je leta in leta živel kot pustolovec prve vrste. V Hamburgu se je oženil kot »baron« s hčerko bogatega trgovca; ženo pa je kmalu zapustil in se je začel izdajati za vseučiliškega profesorja, in je prirejal znanstvena predavanja po raznih velikih mestih o Aziji, ki je še nikdar videl ni. V Heidelbergu je nastopil celo kot kandidat za nemški državni zbor na programu nemške ljudske stranke, kasneje pa je postal šef nemške propagande za južno Tirolsko. Obiskal je tudi več nemških naselbin v Jugoslaviji, goljufal je pa povsod, kamor je prišel in povsod je napravil prav znatne dolgove.

Dunajsko sodišče je podjetnega moža obsodilo na 4 mesece ječe, po prestani kazni pa ga bodo izročili nemškemu sodiščem.

Tri leta zapora zaradi nespodobne kopalne obleke

Nedostojno oblečene kopalce, katerih obleka vzbuja ogorčenje, čaka v elegantnih kanadskih kopališčih triletna ječa. To postavbo je pravkar sprejel kanadski parlament. S to postavbo hočejo ukrotiti ruske »duhoborce«, ki so se nase-

lili v Kanadi in ki se imajo navado kopati popolnoma goli. Na vprašanje nekega poslanca, kakšne obleke da se smatraje za nedostojne, je pa predsednik odgovoril, da bodo o tem že odločili sodniki po svojem prirodnem čutu.

Lord Kysant obsojen na 1 leto ječe

Prejšnji generalni ravnatelj velikega angleškega paroplovnega koncerna »Royal-Mail« lord Kysant je bil obsojen na 1 leto ječe zaradi nedostojnih manipulacij s premoženjem družbe.

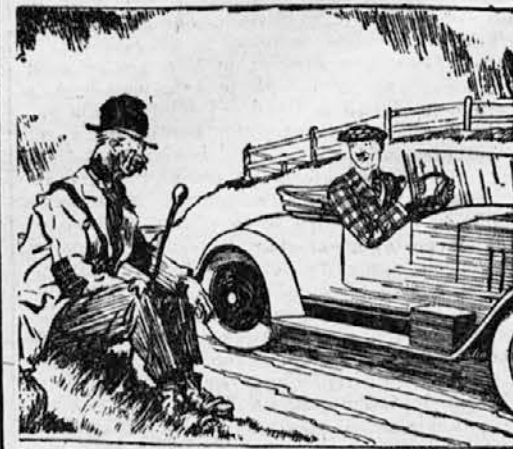
Priprosti iznajditelji

Dandanes imajo ljudje navado, da silno visoko cenijo »strokovnjake«. Do neke mere je hvala »strokovnjakov« tudi opravičena; vendar pa kaže zgodovina, da so tudi nestrokovnjaki prišli na marsikatero pametno misel.

Tako je dobil pariški ključavničar Michaud l. 1855. v popravilo voziček na treh kolesih. On je voziček razdeljal in se je začel s kolesi igrati. Nato je začel voziček zopet sestavljati, ampak samo na dveh kolesih. Na tem vozilu je začel iskati ravnotežje; naprej pa se je pomikal s tem, da je kolesi poganjal z nogami. Ljudje, ki so ga videli, so se smejali na ves glas. Po dolgotrajni vaji pa se je Michaud že čisto dobro vozil in ljudje so se nehali smejati. Polagoma je svojo iznajdbo izpopolnil še s pedali in dvokolo je bilo tu.

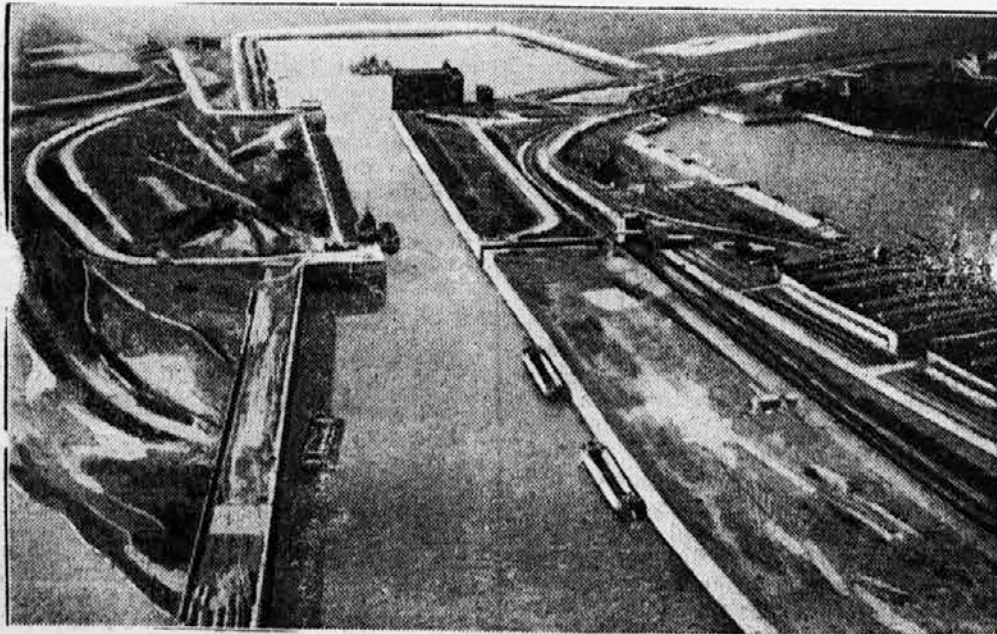
Na podoben način je prišel Anglež Mitchell na idejo, da je kolo ovil z gumijem. Londonski vozovi so bili takrat kakor povsod drugod okovani z železnimi obroči in so silno ropotali. Mitchell pa je nekega dne ovil kolesa s starimi obroči iz gumija in glej, kolo je teklo lepo in gladko brez ropota! Nato je ovil kolesa svoje kočije z gumijem in Londončani so kar strmeli, ko niso slišali nobenega ropota, kadar se je Mitchell vozil po londonskih ulicah.

Na Pomeranskem pa je neki kmet nataknil na svoj težki voz navadna avtomobilska kolesa. Tudi to se je obneslo, ker je s takim vozom peljal lahko dosti večjo težo kot pa s navadnim vozom. Ta »iznajdba« se po Pomeranskem vedno bolj širi.

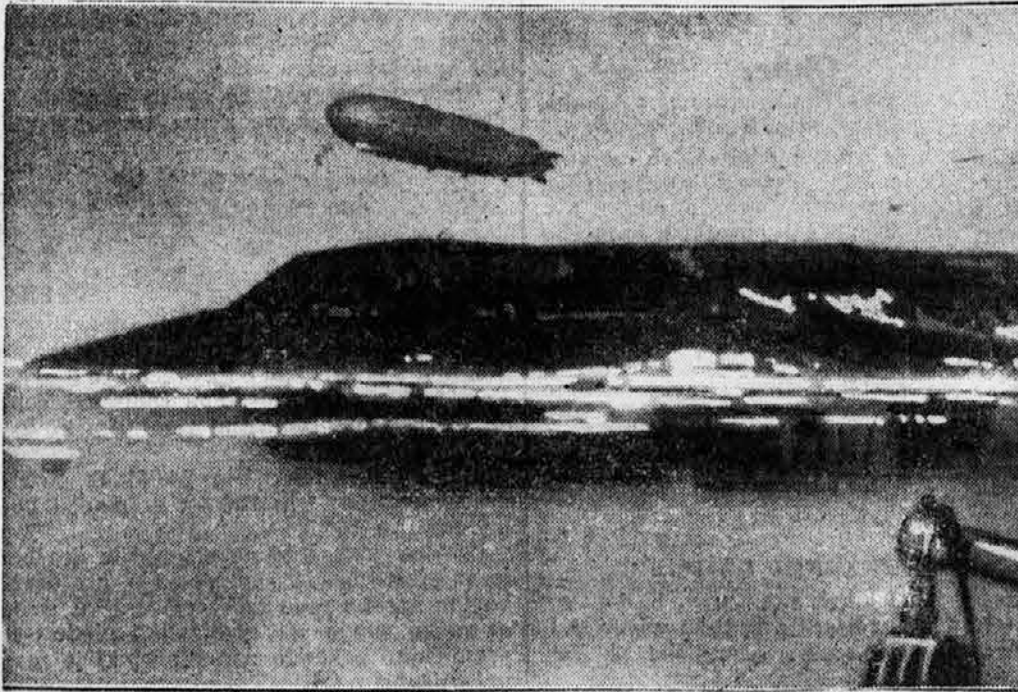
Humor

Avtomobilist: »Ali se hočete peljati z menoj?«
Potepuh: »Hvala! Kakor kaže, bo dež, pa bom rajši počakal na zaprt voz!«

Velika zatvornica v Bremerhavenu

Veliko zatvornico v Bremerhavenu so delali več let, 10. avgusta pa bo izročena prometu. Tega dne bo priplavala velika ladja »Bremen« skozi zatvornico v dok, kjer jo bodo preslikali.

Zgodovinsko srečanje v polarnih krajih

Na sliki vidimo zrakoplov »Zeppelin« nad »tihim zalivom«. Slika je posnel fotograf s parobroda »Malygin«-a. Zrakoplov »Zeppelin« je pristal 27. julija zvečer na vodi »Tihega zaliva« na Hookerjevem otoku v neposredni bližini parnika »Malygin«-a.